

Foreldremeninger om skolen

En nasjonal undersøkelse blant foreldre
med barn i grunnskolen

Utgitt av: Christian W. Beck og Svein Egil Vestre

TIL DITT PEDAGOGISKE BIBLIOTEK

Å LÆRE ER Å OPPDAGE

Av Nils Magnar Grendstad

Innføring i konfluent pedagogikk.

Prinsipper og praktisk arbeidsmåte.

ISBN 82-7056-0405

LÆRER – KJENN DEG SELV

Av Arthur T Jersild

Om livsverdier og mentalhygiene i læreryrket

ISBN 82-7056-0057

UTDANNINGSPOLITIKKEN OG ENHETSSKOLEN

Av Alfred Oftedal Telhaug

Om 90-årenes utdanningspolitikk og de utfordringer

vi står overfor i utviklingen av enhetsskolen

ISBN 82-7056-0456

PIONERER I NORSK FAGPEDAGOGIKK

Helga Eng og Einar Høigård på nært hold

13 artikler redigert av E. Buk-Berge, T. Harbo og F. Hjordemaal

ISBN 82-7056-0480

TUSENFRYD. Skolefrihet og menneskeretter

Torgeir Flateby (red.)

20 artikler om retten til å drive alternative skoler basert på livssyn og religion.

ISBN 82-7056-051-0

ALTERNATIV PEDAGOGIKK

Av Christian W. Beck

Om moderne hjemmeundervisning

ISBN 978-82-7056-058-5

FOLKEOPPLYSNING OG VAKSENOPPLÆRING

Av Sigvart Tøsse

Boka tek for seg utviklinga av norsk folkeopplysning og vaksenopplæring både som eit individuelt, kollektivt og statleg prosjekt

ISBN 82-7056-053-7

DIDAKTA NORSK FORLAG AS

Telefon 90 85 82 93 – Epost: post@didakta.no

Internett: www.didakta.no

Bøkene kan bestilles gjennom bokhandel eller direkte fra forlaget

Foreldremøder om skolen

© Christian W. Beck og Svein Egil Vestre

Oslo 2008

ISBN 978-82-7056-062-2

Henvendelser om denne utgivelsen kan rettes til forlaget eller til forfatterne:

Didakta Norsk Forlag:

Epost: post@didakta.no - Internett: www.didakta.no

Epost: c.w.beck@ped.uio.no

Epost: s.e.vestre@ped.uio.no

Grafisk produksjon: Interface Media, Oslo

Foreldremeninger om skolen

En nasjonal undersøkelse blant foreldre med barn i
grunnskolen

Av Christian W. Beck og Svein Egil Vestre

Utgitt av Christian W. Beck og Svein Egil Vestre, Pedagogisk
Forskningsinstitutt, Universitetet i Oslo

I kommisjon hos Didakta Norsk Forlag, Oslo 2008

Innhold

Forord	7
1. Innledning	9
2. Undersøkelsens opplegg	11
Utvalget	
Sammenligning av utvalg og populasjon	
Representativitet og generalisering	
3. Bakgrunnsvariabler	17
Respondentene	
Familiesituasjon og Yrke	
Husholdsinntekt	
Organisasjonsmedlemskap	
Skolestørrelse	
Skolefritidsordning (SFO)	
Skolebytte	
Bruk av skoleskyss	
4. Erfaringer med skolen	27
Skoleveien	
Trivselsvurdering	
Skoleprestasjoner	
Bekymringer	
Vurdering av prestasjonsnivå	

5. Foreldrerolle og kommunikasjon	39
Kontaktperson til skolen	
Foreldremøter og konferansetimer	
Informasjon	
Drøftinger	
Vekt på foreldresyn	
Klager og klagereaksjoner	
Innsyn i skolen	
Foreldreroller	
Hjemmet og skolearbeid	
Enighet og konflikt	
Tilfredshet med skolen	
6. Foreldresyn	65
Tid på skolen	
Karakterer	
Privat opplæring	
Hjemmeundervisning	
7. Oversyn	79
8 Referanser	83
9 Vedlegg	85
Spørreskjema	
Frekvenstabeller	

Forord

Hensikten med denne rapporten er å presentere surveydata fra prosjektet: *Foreldres oppfatning av skolen* som startet i 2006 finansiert av såkalte “småforsk-midler” fra Pedagogisk Forskningsinstitutt, Universitetet i Oslo. Denne presentasjonen er hovedsakelig beskrivende. Vi mener at forskning må ha feste i data fra virkeligheten, og databeskrivelser er forskningens primære oppgave. Videre analyse og drøfting av data vil komme i egne rapporter. Resultater fra undersøkelsen har tidligere blitt brukt i avis- og radiointervju, i foredrag og artikler; bl.a. artikkelsamlingen: *Skolen i aftenlandet?*

Vi takker Pedagogisk Forskningsinstitutt for økonomisk støtte, Statistisk Sentralbyrå for bistand til datainnsamling, og assistentene *Ingri Beck Reithaug* og *Mirjam Storflor* for koding og innlegging av data i SPSS. - Og særlig tenker vi med takknemlighet på de 562 foreldre som tok seg tid til å besvare spørreskjemaet.

Denne repporten er et arbeid de to forfatterne hefter for i fellesskap, men det nevnes likevel at Beck har skrevet og hatt hovedansvaret for kapitlene 1,2, 6 og Vestre for kapitlene 3-5.

Rapporten blir utgitt både i bokform og som elektronisk dokument (PDF) som kan lastes ned fra forlagets hjemmeside: www.didakta.no.

Blindern, oktober 2008

Christian W. Beck

Svein Egil Vestre

1. Innledning

Prosjektet er knyttet til prioritert forskningsområde (6) ved Det Utdanningsvitenskapelige fakultetet, Universitetet i Oslo: ”Moderne oppvekst: Barn og ungdoms utdanningsforløp”. Prosjektledere er forsker Svein Egil Vestre og 1. amanuensis Christian W. Beck, begge ved Pedagogisk forskningsinstitutt (PFI).

Både skolen og samfunnet forandrer seg. Skoletiden øker både i tid pr dag og i år av menneskers liv. Påvirker disse endringene foreldrenes forhold og forventninger til skole? Hvordan er foreldreholdninger til aktuelle spørsmål? Hvilke erfaringer har de med sitt barns skole? Hensikten med undersøkelsen er å gi et bredt bilde av foreldres oppfatninger.

Prosjektet består av to undersøkelsesopplegg:

1) Oppfølging av undersøkelsen: ***Foreldresyn på grunnskolen*** som Vestre gjennomførte i 1994 som en større brukerundersøkelse blant foreldre i grunnskolen på oppdrag fra Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet (Vestre 1995). Oppfølgingsundersøkelsen er etter samme design, men antall spørsmål er redusert. I 1994 ble trekk av utvalg og intervjuarbeid (telefonintervju) utført av SSB. Prosjektleder: *Svein Egil Vestre*.

2) ***Valgfrihet og privat grunnskoleopplæring***: En undersøkelse av hvilken oppfatning foreldre med barn i grunnskolen har av private opplæringsalternativ: privatskoler eller hjemmeundervisning. Prosjektet er en oppfølger av tidligere undersøkelser (Beck 2006). Prosjektleder: *Christian W. Beck*.

Det ble for de to undersøkelsene laget et felles spørreskjema, som ble sendt ut til et felles utvalg av foreldre (vedlegg 1). Spørsmålene bygger i stor grad på tidligere undersøkelser (Beck 2006, Vestre 1995), og er således tidligere utprøvd. Både utvalget og utsendelsen av spørreskjemaet ble gjort av Statistisk Sentralbyrå (SSB), som en kjøpt tjeneste. Sammen med spørreskjemaet ble det lagt ved et introduksjonsbrev fra direktøren i SSB (SSB 2006) og et invitasjonsbrev fra forskerne (Beck og Vestre 2006b). Det ble sendt meldeskjema til Personvernombudet for forskning (NSD). Prosjektet ble vurdert til ikke meldepliktig (NSD 2006). Planlegging av undersøkelsene og utarbeidelse av spørreskjema ble gjort våren 2006, og datainnsamlingen fant sted høsten 2006. Koding og innlegging i dataprogrammet SPSS ble gjort av to innleide assistenter våren 2007.

Presentasjonsform

I de fleste tabeller er det brukt vertikal presentuering, men i noen også horisontal presentuering.

Summen av alle respondenter er $N=562$ (N er antall). I tabeller hvor de som ikke har svart er utelatt, blir totalantallet mindre enn 562.

Noen tabeller gjelder prosentfordeling av undergrupper av respondenter. For totalantallet i disse tabellene henvises det til vedlegget med frekvensfordelinger.

For variabler med målesskalanivå over ordinalt er det brukt Parssons r -korrelasjon (r). For variabler på ordinalt nivå er brukt korrelasjonskoeffesienten gamma (γ). Noen ganger er det brukt Parssons r på variabler også på ordinalt nivå. Da er dette testet mot gamma, uten forskjell.

2. Undersøkelsenes opplegg

Utvalget

Undersøkelsens populasjon er foreldre med barn på 4., 7. og 10. årstrinn i norsk grunnskole skoleåret 2006/07, dvs. barn født henholdsvis i 1997, 1994 og 1991.

Vi ønsket et utvalg med tilstrekkelig antall informanter (foreldre) slik at relevante problemstillinger kunne undersøkes og gi den samme informasjon om forholdene som i populasjonen (Hellevik 1980, Stinchcombe 1968). Bruttoutvalget på 350 fra hver av de tre klassetrinnene, til sammen 1050, er et tilfeldig stratifisert utvalg på 0,6% av den aktuelle elevpopulasjon (GSI 2006/07).

Nettoutvalget på de tre årstrinnene er nokså jevnstore, henholdsvis 4. kl = 27 %, 7 kl. = 28,4 % og 10. kl = 28, 8 %. Det tilsier at tilnærmet lik stratifisering mellom årstrinnene er oppnådd. At ca 15 % av svarene gjelder elever fra andre enn disse tre årstrinnene, tillegges ikke betydning i denne sammenheng. Utvalget har 49,1 % jenter og 50,9 % gutter og er nær populasjonstallene for grunnskolen (48,6 % – 51,4) (GSI 2006/07).

Sammenligning av utvalg og populasjon

På variablene: familietype, sentralitet, bruttoinntekt og mors utdanning har vi av SSB kjøpt data fra folkeregisteret om undersøkelsens bruttoutvalg (N = 1050) og populasjonen (N = 153577), dvs. familier med barn på 4., 7. og 10 klassetrinn i grunnskolen. Bruttoutvalget og populasjonen er sammenlignet med nettoutvalget (N = 562) på disse variablene. Nettoutvalget utgjør 53, 5 % av bruttoutvalget og 0,3 % av populasjonen. Utvalget er lite til å være en befolkningsurvey, men

tilfredsstillende kravene til statistisk og substansiell generalisering for slike undersøkelser. (Galtung 1970).

Familietype

Det er omtrent like mange i de tre gruppene nettutvalg, bruttutvalg og populasjon, som bor sammen med både far og mor (gifte og samboende), jf. tabell 2.1.

Tabell 2.1 Andel av familietype i ulike utvalg. Prosenttall

Gruppe	Bor sammen med både far og mor
Nettutvalg (n=562)	81
Bruttutvalg (n=1050)	84
Populasjon (n=153577)	82

Sentralitet (Urbaniseringsgrad)

Informantene er spurt om de bor i bygd, tettsted eller i by (nettutvalget).

Kategoriene i nettutvalget tilsvarer da grovt sett SSB's sentralitetstyper:

a) minst og mindre sentrale kommuner (0A, 0B, 1A og 1B), b) noe sentrale kommuner (2A og 2B) og c) sentrale kommuner (3), som er benyttet på bruttutvalget og populasjonen (tabell 2.2) (*).

(* SSB's kategorier for inndeling av kommuner etter sentralitet

Selv om kriteriene for gruppering av bosted i undersøkelsen

(nettutvalget) avviker noe i forhold til de SSB definerte

sentralitetskriteriene, er det likevel rimelig å konkludere med at familier i bygder (mindre sentralt bosatte) er betydelig overrepresentert og familier i byer underrepresentert i nettutvalget.

Tabell 2. 2 Sentralitet. Prosenttall

Gruppe	Bygd	Tettsted	By
Nettutvalg (n=562)	34	33	33
Bruttoutvalg (n=1050)	22	25	53
Populasjon (n=153577)	21	25	54

Inntekt

Bruttoutvalgets inntektsfordeling stemmer godt overens med populasjonens. Sammenlignet med begge disse har nettoutvalget færre med lavere inntekter og litt færre med de høyeste inntekter (tabell 2.3). Nettoutvalget er overrepresentert med midlere familieinntekter på rundt kr 500.000.

Tabell 2.3 Familiens bruttoinntekt i tusen kroner. Prosenttall

Gruppe	0-200	200-400	400-600	600-800	800-1000	Over 1000
Nettutvalg (n=562)	2,6	15,0	33,1	28,5	11,4	9,3
Bruttoutvalg (n=1050)	8,6	16,2	27,0	25,2	11,0	13,0
Populasjon (n=153577)	8,2	16,7	25,8	26,0	11,1	12,3

Utdanning

Bruttoutvalget og populasjonen har svært lik fordeling på mors utdanning. Nettoutvalget avviker fra disse med klar underrepresentasjon på lavere utdanning og overrepresentasjon på høyere utdanning.

Tabell 2.4 Mors utdanning. Prosenttall

Gruppe	Fullført grunnskole eller mindre	Ufullført v i d e r e - g å e n d e skole	Avsluttet videre- gående skole	3 år eller mindre univ./ høgskole	Mer enn 3 års univ/ høgskole
Netto- utvalg	5	6	30	25	34
Brutto- utvalg	21	12	28	35	5
Populasjon	23	11	27	33	5

Representativitet og generalisering

Nettoutvalget er noe skjevt i forhold til både populasjonen og bruttoutvalget på bruttoinntekt, noe mer skjevt på sentralitet og særlig skjevt på mors utdanning. Skjevhetene må taes hensyn til i analyser og konklusjoner. Selv med skjevhetene er nettoutvalget representativt på den måten at antall enheter på alle verdier på disse variablene er store nok til å kunne analyseres. Utvalget har tross skjevhetene det informasjonsmangfold som skal til for å analysere variablene i utvalget og

for å kunne generalisere til populasjonen.

Nettoutvalget er overrepresentert av godt utdannede middelklasse foreldre med middels inntekt, bosatt i distrikts-Norge. En slik skjevhet kan forventes å ha gyldighet til sammenlignbare utvalg i annen samfunnsvitenskap. Flere viktige problemstillinger og funn i rapporten gjelder forskjeller mellom en stor hovedgruppe av foreldre, grovt sett: ”den alminnelige middelklasse” og mindre grupper av foreldre, som på ulike måter avviker fra denne hovedgruppen i sitt forhold og sine forventninger til skolen. Skjevhetene i nettoutvalget tilsier at slike grupper har et større omfang og at problemstillingene knyttet til slike grupper er mer omfattende, enn det som kommer fram i rapporten.

Et relativt lite, tilfeldig stratifisert bruttoutvalg fra populasjonen har imidlertid vist seg å være av svært god kvalitet ved å være nærmest identisk med bruttopopulasjonen på fordeling på alle de vurderte bakgrunnsvariablene. Nettoutvalget er - til tross for de skjevheter som er funnet i forhold til bruttoutvalg og populasjon - representativt når det gjelder substansiell og statistisk generalisering, og er dermed av god kvalitet i forhold til de undersøkte problemstillinger for norske foreldre med barn i grunnskolealder.

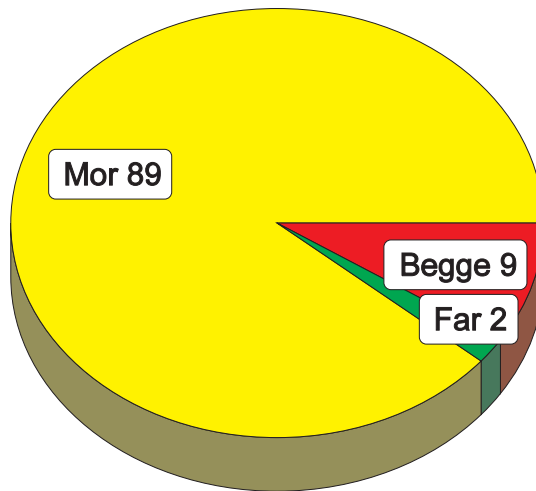
3. Bakgrunnsvariabler

Respondentene

Var det mor eller far som besvarte spørreskjemaet? Nesten 9 av 10 skjema ble utfylt av mor. Bare i 11 tilfeller var det far alene. Dette bekrefter tidligere funn om at mor er hovedkontakten til skolen. Det er ingen signifikante forskjeller i svarmønster etter klassetrinn. Blant

Fig.3.1 Svarernes foreldrerolle

Totalt

respondentene er det 4 % som ikke er norske statsborgere. Blant disse er det en tendens til at mor har vært mindre sentral som skjemautfyller, og far eller “begge” utgjør dermed en større andel av disse respondentene.

Familiesituasjon og yrke

Tabell 3.1. Fordeling av foreldrene etter familiesituasjon (hvem barnet bor hos) og yrkesbakgrunn. Prosenttall.

Familiesituasjon	4.kl	7.kl	10.kl	Totalt
Bor hos begge foreldrene	82	78	83	81
Bor hos mor	18	22	16	19
Bor hos far	0	0	1	1
Yrkesbakgrunn - mor				
Offentlig ansatt	53	50	51	51
Heltidsansatt	47	50	48	48
Deltidsansatt	40	39	43	41
Hjemmearbeidende	7	5	6	6
Annet	7	6	4	5
Yrkesbakgrunn - far				
Offentlig ansatt	28	25	27	27
Heltidsansatt	90	92	92	92
Deltidsansatt	3	4	3	4
Hjemmearbeidende	2	1	2	2
Annet	4	3	3	3
<i>Antall (N)</i>	<i>155</i>	<i>183</i>	<i>203</i>	<i>541</i>

De fleste grunnskolebarn (4/5) bor sammen med begge sine biologiske foreldre. Det er ingen signifikante forskjeller etter klassetrinn. Om mor

eller far har inngått nytt ekteskap og barnet således vil ha en stefar eller stemor, har vi ikke opplysninger om. Et fåtall barn (ca 2%) bor hos andre enn sine biologiske foreldre. Familiesituasjonen er som ventet, mest stabil for barna i bygdemiljø. På landsbygda bor 85% av elevene sammen med begge sine foreldre, mens tilsvarende tall for byene er 76%.

Tabell 3.1 speiler at det offentlige er dominert av kvinnearbeidsplasser (halvparten av mødrene er offentlig ansatt). Og fortsatt er det slik at omlag halvparten av skolebarna har mor hjemme enten på heltid eller deltid (under halvparten av mødrene er heltidsansatt). Her finner vi imidlertid signifikante forskjeller etter urbaniseringsgrad: i byene er 58% av mødrene i heltidsarbeid mens tilsvarende tall for bygdemiljø er 38%.

Husholdsinntekt

Medianen for familieinntekt/ husholdsinntekt ligger på kroner 600.000. Men spredningen er stor - husholdsinntekten varierer fra oppgitt kr 60.000 som minimum til kr 5.236.000 som det høyeste. Generelt finner vi sammenheng mellom bomiljø og inntekt. De høyeste inntektene er i byene.

Tallene i tabell 3.2. viser et bilde der den økonomiske situasjon jamt over er best der begge foreldrene bor sammen med barnet. Bor barnet sammen med bare biologisk mor, er familieinntekten vanligvis mye lavere.

Forklaringen kan være at barn som bor sammen bare med biologisk mor, ofte er i en situasjon der mor er alene.

Tabell 3.2 Sammenheng mellom husholdinntekt og familiesituasjon (bor sammen med). Prosenttall

Husholdsinntekt	Begge foreld.	Mor	Far	Totalt
under 500'	15	65	0	24
500'-600'	29	17	50	27
600'-800'	32	13	50	28
over 800'	24	5	0	21
<i>Antall (N)</i>	397	91	2	490

Tabell 3.3 viser som ventet et bilde der familiens økonomi går vesentlig ned når mor er hjemmearbeidende.

Tabell 3.3 Sammenheng mellom husholdinntekt og mors yrke. Prosenttall

Husholdsinntekt	Hjemmearb	Deltid	Heltid	Annet	Totalt
under 500'	74	20	18	52	23
500'-600'	9	35	23	17	27
600'-800'	4	26	35	9	28
over 800'	13	18	24	22	21
<i>Antall (N)</i>	23	195	245	23	486

Ogasasjonsmedlemskap

Organisasjonsmønsteret er nokså likt for by og land, men med en tendens til at flere er aktive i frivillige organisasjoner på bygdene. Idrettslag

framstår som det dominerende organisasjonsmedlemskap for skolebarnsforeldre.

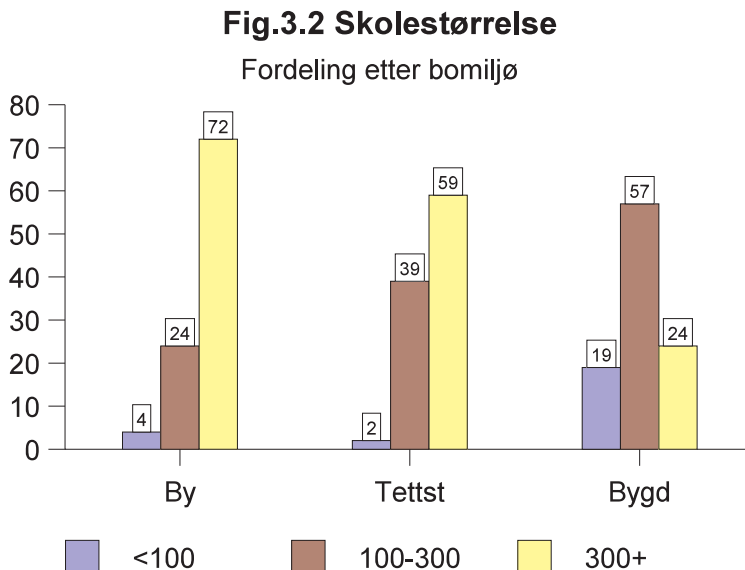
Tabell 3.4 Andel medlemmer i ulike organisasjonstyper fordelt etter boområde. Prosenttall

Organisasjon	By	Tettsted	Bygd	Tot
Idrettslag	32	46	41	39
Religiøs organisasjon	8	10	11	10
Politisk organisasjon	5	5	7	6
Annen frivillig org.	22	27	33	28
Annet org.medlemskap	13	20	20	18

Skolestørrelse

Når det gjelder skolestørrelse, er det store ulikheter etter urbaniseringsgrad. Forskjellene er størst mellom by og land for barne-

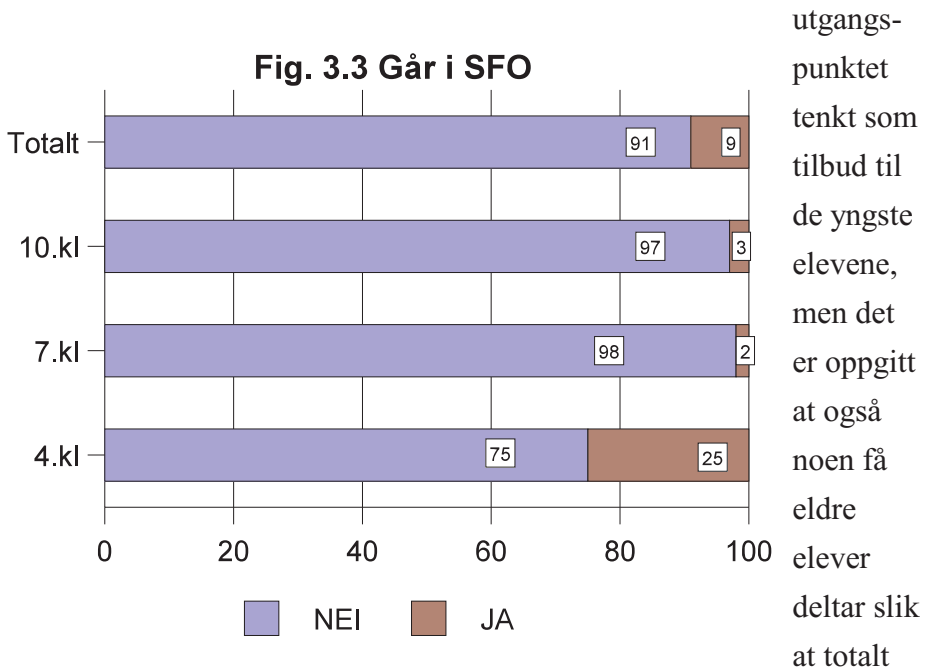
skolene sitt vedkomende fordi disse er minst sentralisert. Forskjellene utjamner seg noe når det gjelder ungdomsskolene,

men også her er det signifikante ulikheter mellom by og land. Samlet sett går 8 % av barna ved fådelte skoler (under 100 elever), 40 % ved skoler med 100-300 elever og 52% går ved skoler med over 300 elever. På ungdomstrinnet (10. kl) er det under 4% som går i små skoler med færre enn 100 elever.

Skolefritidsordning (SFO)

På 4. klassetrinn går 25% av elevene i skolefritidsordning. Ordningen er i

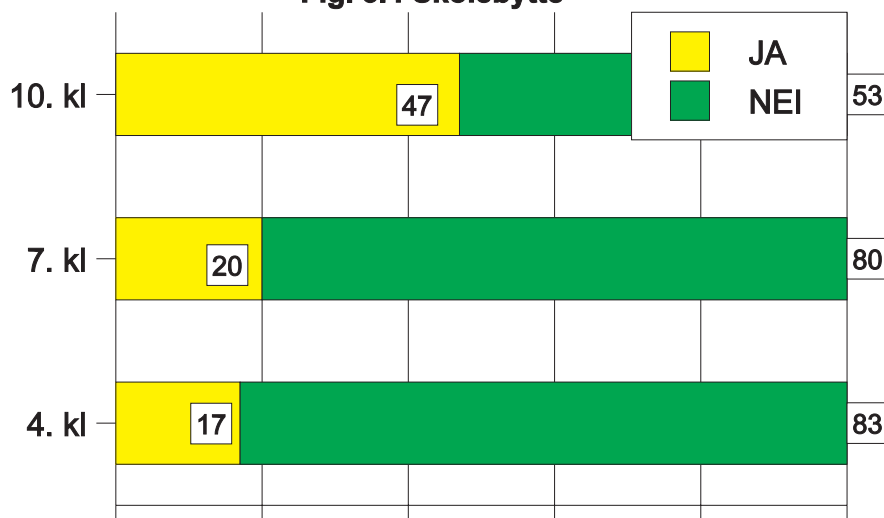

går 9% i SFO. Andelen i SFO er størst i byområdene.

Skolebytte

Hvor stabil er barnas skolesituasjon? I hvilken grad forekommer bytte av skole? Med unntak for de kombinerte 1-9 skolene, er organisasjons-

Fig. 3.4 Skolebytte

mønsteret separate barne- og ungdomsskoler. For elever i rene barneskoler vil således et skolebytte vanligvis være obligatorisk etter 7. klasse. Dette forklarer det store spranget fra 7. til 10. klasse m.h.t. skolebytte. Den mest interessante variabel er derfor omfanget av skolebytte på barnetrinnet. De aller fleste har holdt seg til samme skole på barnetrinnet; mindre enn 1/5 av elevene har byttet skole en eller flere ganger ved slutten av barnetrinnet. Det dominerende trekk er således at skoletilhørigheten er stabil i barneskoletiden.

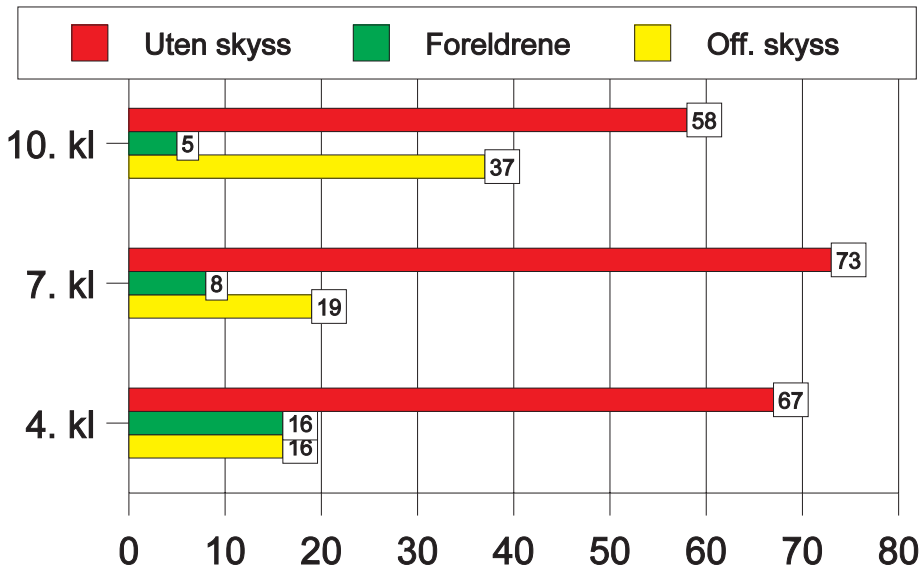
Det viser seg imidlertid at elever som bor sammen med begge foreldre bytter skole sjeldnere. Dermed blir både deres familiesituasjon og skolesituasjon mer stabil. Statistikken avspeiler således at familiesplittelse og skolebytte i noen grad følges ad og dermed forsterker barnets opplevelse av turbulens.

Bruk av skoleskyss

Etter gjeldende regelverk har elever rett på fri skoleskyss når avstanden fra skolen til heimen er mer enn 4 km eller det må benyttes båt. For elever på 1. årskull er skyssgrensen 2 km, men dette alternativet er ikke aktuelt med vårt utvalg. I tillegg kommer de elever som er innvilget skyss på særskilt grunnlag, f.eks. trafikkfarlig vei eller funksjonshemming.

Totalt oppgir vel 1/3 av foreldrene at elevene skysses. Offentlig skyss gis til 25% mens foreldreorganisert skyss gjelder 10%. Bruken av offentlig skyss varierer mellom by og land: i byene skyss 11% mens tilsvarende tall for bygdene er 49%. Men når det gjelder foreldreskyss, er denne omlag like utbredt i by og bygd (9-10 %). Foreldrenes skyssstjeneste kan ses som

Fig. 3.5 Skolesyss

uttrykk for at mange anser skoleveien for lang eller for farlig tross
bestemmelsen om rett til skyss over 4 km. Også 2 km kan virke urimelig
særlig i forhold til de yngste elevene.

4. Erfaringer med skolen

Hva slags skoleerfaringer får foreldre gjennom sine barn? Har de inntrykk av at barna trives? Synes de elevene får den hjelp de trenger etter sine behov? Hvordan oppfatter foreldrene elevenes faglige standpunkt og skoleprestasjoner? Får de tilfredstillende informasjon om skolens planer og barnas forhold til skolen?

Skoleveien

Bruken av skoleskyss henger sammen med skoleveiens lengde og er slik sett en kvalitetsindikator i forhold til skoletilbudet. Vi vet også at enkelte elever reagerer med fysisk og/eller psykisk ubehag på skoleskyss.

Tabell 4.1. Gruer seg til skolereisen i relasjon til bruken av skoleskyss. Prosenttall.

Gruer seg/ klager over ubehag	Off. Skyss	Foreldreskyss	Totalt
Ja, ofte	3	0	2
Ja, av og til	7	10	8
Sjelden	19	11	18
Nei	71	79	72
SUM	100	100	100
<i>Antall</i>	<i>134</i>	<i>29</i>	<i>165</i>

Videre er det stressende både for barn og foreldre å måtte passe transportmidlets rutetid. Utover dette bekymrer skoleveien foreldrene fordi den kan være trafikkfarlig, værhard, ensom eller byrdefull på annen måte.

Av de elevene som skysses er det 10% som gruer seg ofte eller av og til. Vi registrerer relativt liten forskjell om skyssen er offentlig eller organisert av foreldrene. Det kan bety at det er skyssen i seg selv som er byrden og ikke transportformen.

Ser vi resultatet i forhold til hele utvalget/ populasjonen, får vi at 4% av grunnskoleelevene gruer seg "ofte" eller "av og til" til skoleskyssen/ skoleveien. - Dette høres ikke så mye ut. Men gitt at våre data er representative, innebærer det at omlag 25.000 av grunnskolens elever gruer seg til skoleveien.

Er foreldrene trygge for barnet på skolevei?

Foreldre flest (94%) kjenner seg vanligvis rolige og trygge for barnet på skoleveien. På den annen side tilsvare "de urolige 6 prosent" over 30.000 elever/ foreldre. Andelen urolige foreldre er naturlig nok størst på småskoletrinnet der 8% sier at de ofte er utrygge for barnet på vei til og fra skolen.

I vår sammenheng er det imidlertid interessant å registere at andelen urolige foreldre er minst der eleven *ikke* får skoleskyss. Det innebærer at etablering av skyss ikke nødvendigvis løser trygghetsproblemet. Videre er det grunn til å notere seg at andelen engstelige er omlag like stor enten skyssen er offentlig eller foreldreorganisert.

Tabell 4.2. Trygghet for barnet på skoleveien i relasjon til bruken av skoleskyss. Prosenttall.

Trygg for barnet	Off. Skyss	Foreldre-skyss	Har ikke skyss	Totalt
Ja, oftest rolig	94	94	96	94
Nei, urolig	6	6	4	6
SUM	100	100	100	100
<i>Antall</i>	<i>138</i>	<i>53</i>	<i>365</i>	<i>556</i>

Trivselsvurdering

"Trivsel" er vanskelig å innholdsbestemme gjennom konkrete situasjonsbeskrivelser. I denne undersøkelsen har en lagt til grunn en rent subjektiv oppfatning, dvs. dersom foreldrene hevder at barnet trives på skolen, så er det et gyldig mål for trivsel i vår sammenheng.

Men bruken av trivselsbegrepet har også en annen side: Det kan være forbundet med opplevelse av tilkortkomning å rapportere mistrivsel fordi den gjengse normen for vellykkede barn forutsetter at de trives og gjør det godt på skolen. I hvilken grad slike "kulturelle føringer" har virket inn på svarmønsteret, er et åpent spørsmål. Men dersom en slik effekt gjør seg gjeldende, vil det i så fall slå ut som underrapportering av mistrivsel i våre data.

Foreldre flest mener at barna trives på skolen. Hovedregelen er altså at foreldrene har et positivt inntrykk av forholdet elev - skole. Direkte mistrivsel målbæres av 6%.

Tabell 4.3. Foreldrenes oppfatning av elevenes trivsel fordelt etter kjønn og klassetrinn.

Trivselsgrad	Gutter			Jenter			Tot
	4.kl	7.kl	10.kl	4.kl	7.kl	10.kl	
Trives svært bra	62	54	46	79	60	49	57
Trives ganske bra	34	40	48	20	35	37	37
Mistrives	4	6	6	1	5	14	6
SUM	100	100	100	100	100	100	100
Antall	79	93	107	74	92	98	554

Foreldrerapportene avspeiler et ellers kjent mønster: jentene trives gjennomgående bedre med skolen enn guttene, og trivselen minker både for jenter og gutter med økende klassetrinn.

Dataene indikerer ingen klar sammenheng mellom skolestørrelse og elevenes trivsel. Nå forholder det seg slik at det er flest små skoler i landdistriktene og at skoleskyss er mest utbredt i bygdestrøk. Variabelen skolestørrelse kan således samvariere med flere andre variabler som virker inn på trivsel, f.eks. kan det tenkes at det er selve bomiljøet som virker inn på barnas skoletrivsel.

Hvordan forklarer foreldrene elevenes mistrivsel? - Lærerne er den enkeltfaktor som oftest pekes ut som årsak til elevenes mistrivsel. Neste faktor er skolens kjedsomhet. Denne årsaksforklaringen er særlig hyppig på ungdomstrinnet og rapporteres oftest for gutter. Det kan vel

Tabell 4.4 Årsaker til mistrivsel. Prosenttall

Årsak til mistrivsel	Barnetr	Ungdomstr
Lærerne	5	21
Skolekameratene	9	12
Skoleskyssen	0	2
Kjeder seg	8	14
Mangler utfordringer	6	8
Fagvansker	7	13
Trenger spesialundervisning	2	3
Annet	5	4
Vet ikke årsak	2	1

ses som et uttrykk for skoletretthet. Forholdet til skolekameratene og fagvansker følger deretter. Skolekameratene nevnes oftest for jenter, mens fagvanskene er nokså likt fordelt på kjønnene. Mistrivsel grunnet spesialundervisning rapporteres oftest for gutter.

Bekymringer

Foreldre er opptatt av både barnas generelle trivsel på skolen og mer spesifikke forhold, f.eks. deres skoleprestasjoner eller forholdet til lærerne. Naturlig nok er det skoleprestasjonene som bekymrer flest foreldre (1/5), og vi ser at foreldre er mest opptatt av barnets skoleprestasjoner mot slutten av grunnskolen.

Tabell 4.5. Andel foreldre som uttaler bekymring for barnets forhold til gitte områder fordelt etter klassetrinn. Prosenttall.

Bekymringsområde	4.kl	7.kl	10.kl	Totalt (N)
Skoleprestasjonene	18	21	28	22 (117)
Forhold til lærerne	3	12	16	11 (54)
Barnets atferd	9	7	7	8 (38)
Plaging av eleven	21	15	14	16 (85)

Plaging eller mobbing på skolen eller skoleveien opptar 16 % - det tilsvarer omlag 25.000 elever i den undersøkte populasjon, og nesten 100.000 av alle grunnskoleelever gitt at våre data er representative for hele grunnskolen. Mobbeproblemet har to typer aktører: (a) barn som blir plaget (ofrene), og (b) barn som plager andre (bøllene). De tallene som presenteres her, gjelder barn som blir plaget (ofrene). Her er det klar forskjell på de yngste barna (4.kl) og de eldste (10.kl). Om denne forskjellen skyldes en faktisk mer utbredt mobbing på småskoletrinnet eller at foreldrene ikke er så oppmerksom på at deres barn blir plaget på høyere skoletrinn, gir våre data ikke grunnlag for å besvare.

To bekymringsområder gir signifikant skille mellom jenter og gutter: dobbelt så stor andel av foreldre til gutter er bekymret for skoleprestasjonene (29% vs jentene 16%) og atferden (10 % vs jentene 5%) , mens det er ingen forskjell på kjønnene når det gjelder plaging eller forholdet til lærerne.

Forholdet mellom eleven og lærerne uroer 1 av 10 foreldre. Her er det en negativ utvikling fra småskoletrinnet til slutten av barnetrinnet (7.kl).

Tabell 4.6. Interkorrelasjon mellom ulike bekymringsområder i elevens forhold til skolen. Gammakoeffisienter.

	Prestasjoner	Lærerne	Atferd	Plaging	Tilfredshet
Lærerne	.72				
Atferd	.79	.88			
Plaging	.47	.62	.78		
Tilfredshet med skolen	-.68	-.74	-.49	-.53	
Trivselsgrad	-.54	-.77	-.56	-.58	.71

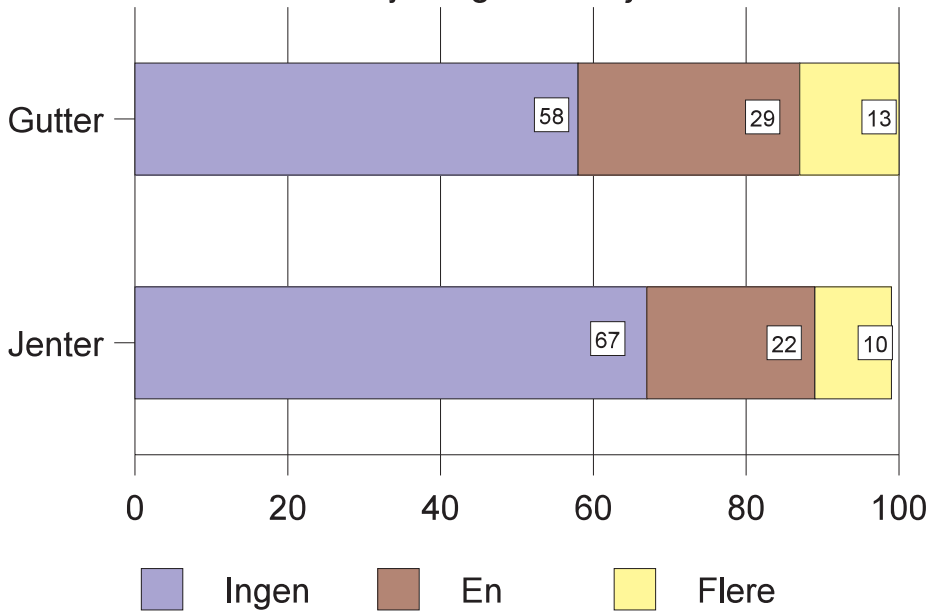
Tabell 4.6 viser signifikante samvariasjoner mellom de ulike bekymringsfaktorene, dvs. at bekymrede foreldre ofte er opptatt av mer enn en enkelt faktor. Det kan således være et samspill mellom faktorene, f.eks. mellom atferd og konfliktfylt forhold til lærerne, som gjør at de gjensidig forsterker hverandre. - Et konfliktfylt forhold til læreren og/eller kamerater forventes å ha vesentlig betydning for skoletrivselen.

Dersom vi ser på de fire bekymringsfaktorene samlet, får vi et mønster som vist i fig 4.1. På den positive siden kan vi notere oss at flertallet (vel 60 %) rapporterer ingen bekymringer i forhold til de gitte områdene.

Totalt er det 12% som samtidig bekymrer seg for flere forhold. Gutter synes å være opphav til flere bekymringer enn jentene. På den annen side finner vi ingen signifikante variasjoner i forhold til variabler som klassetrinn, skolestørrelse eller urbaniseringsgrad. Bekymrede foreldre synes nokså likelig fordelt i ulike miljøer. Opphavet til bekymringene må heller søkes i individuelle forhold knyttet til eleven og hans samspill med lærere og medelever. Det kan også tenkes at enkelte foreldre er mer

Fig. 4.1 Bekymrede foreldre

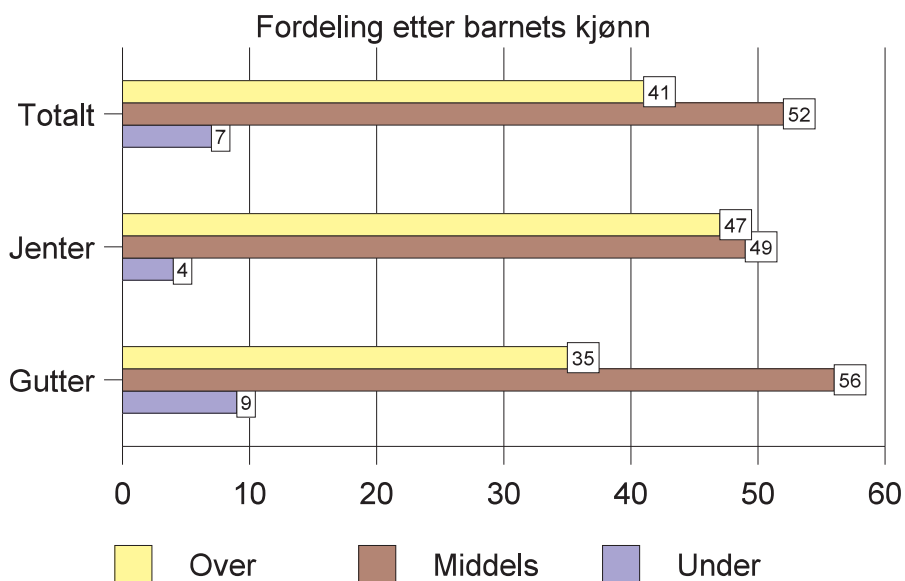
Antall bekymringer etter kjønn

disponert for bekymringer enn andre i samme faktiske situasjon. Et vesentlig funn er imidlertid det sterke samspill mellom foreldres bekymringer og deres oppfatning av barnets trivsel på skolen ($\gamma = -.59$). Foreldre som plages av bekymringer for barnas skoleprestasjoner,

forholdet til lærerne, barnets skoletilpassing eller mobbing, reflekteres samtidig i angivelse av at barnet mistrives på skolen. Videre er det sterk samvariasjon mellom bekymringsfaktorene og barnets faglige nivå plassering i skolen ($\gamma = -.53$). Således sier 89 % av foreldrene til barn med skoleprestasjoner under middels at de bekymrer seg for ett eller flere av de nevnte forholdene, mens tilsvarende tall for dem med barn plassert over middels bare er 22 %. Bekymringene er altså nokså ulikt fordelt: Det er en klar sammenheng mellom antall bekymringer hos foreldrene og hvordan de plasserer sitt barn i forhold til normen for skoleflinkhet ($\gamma = -.53$). - Problemfaktorer viser tendens til å hope seg opp hos de foreldre som oppfatter sitt barn til å ligge under middels når det gjelder skoleprestasjoner sammenliknet med andre barn. Dette innebærer at disse foreldrene nok opplever at deres barn er "tapere" ikke bare i forhold til skoleflink-normen, men også i forhold til andre normer for et vellykket skoleliv.

Fig.4.2 Oppfatning av skoleprestasjoner

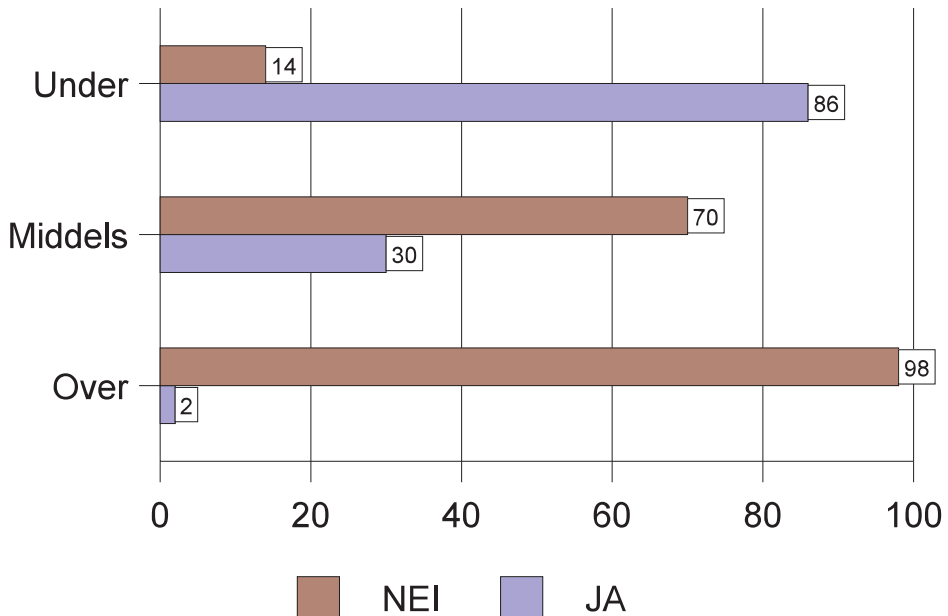

Vurdering av prestasjonsnivå

Hvilken oppfatning har foreldrene av barnets skoleprestasjoner sammenliknet med de andre elevene: a) er blant de beste i klassen (*over middels*), b) er som de fleste andre (*middels*) eller c) har det store vansker i en del fag (*under middels*) ?

Det første som slår en er den store gruppen av foreldrene (41%) som mener barnets faglige skoleprestasjoner er over middels (blant de beste i klassen), og at bare 7% har inntrykk av at barnet faglig ligger under middels (har store vansker i en del fag). Etter en tenkt normalfordeling kunne en forvente omlag 1/4 over middels, 1/2 i midtgruppen (gjør det

Fig. 4.3 Bekymring for skoleprestasjoner
I relasjon til egenvurdering av nivå

som de fleste andre) og $1/4$ under middels. Avviket fra en teoretisk normalfordeling gjelder altså øverste og nederste kvartilgruppe og berører ikke midtgruppen som svarer til det forventede. Tendensen er denne: Mange foreldre ser deres barn i den flinkeste gruppen, få foreldre ser sitt barn i gruppen med dårlige skoleprestasjoner. Det er imidlertid signifikante forskjeller mellom jenter og gutter i jentenes favør.

Fig. 4.3 viser klar sammenheng mellom foreldres bekymring for barnets skoleprestasjoner og persepsjonen av dets plassering i forhold til medelevene. Resultatet er neppe uventet. Men det demonstrerer betydningen av det bilde foreldrene danner seg av barnets relative posisjon. Dette bildet kan være basert på en faktisk situasjon, men også på feilpersepsjon eller feilinformasjon fra skolens side.

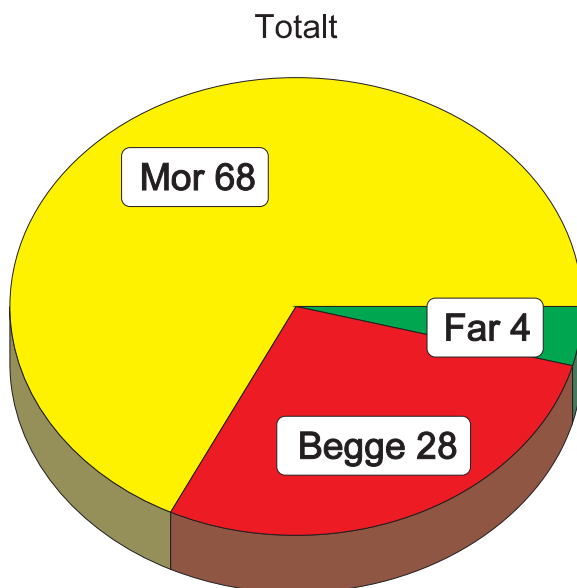

5. Foreldrerolle og kommunikasjon

Kontaktperson til skolen

Er det mor eller far som vanligvis har kontakt med skolen? Vi har tidligere vist at mødrene dominerer blant respondentene (jf. kap.3). Av figur 5.1 ser vi at mor er familiens hovedkontakt til skolen. Men det er en tendens til at far engasjerer seg sterkere etter hvert som barna blir eldre.

Fig. 5.1 Kontakt til skolen
Hvem er kontaktperson til skolen?

Vel 28 prosent sier at kontakten er nokså likt fordelt mellom mor og far. - Men det er mor som har besvart skjemaet i 81 % av tilfellene der det hevdes at kontakten ivaretas av begge foreldrene. Det ulike forholdet mellom mor og far forsterkes trolig ytterligere i mors favør av at vi bør regne med at det bare er de mest skoleinteresserte fedrene som har tatt seg tid til å fylle ut spørreskjemaet.

- Vi kan dermed trygt slå fast at det er mor som vanligvis ivaretar kontakten til skolen. Dette faller inn i et kjønnsrollemønster der mor både er viktigste omsorgsperson for barnet på hjemmebane, og samtidig er familiens organisator og kontakt utad.

Tabell 5.1. Kontaktperson til skolen fordelt etter klasstrinn og bostedstype. Prosenttall

Klasstrinn	Mor	Far	Begge	Sum	N
4.kl	69	3	27	99	154
7.kl	69	3	28	100	185
10.kl	66	5	29	100	207
Sum	68	4	28	100	546
By	62	3	35	100	182
Tettsted	66	2	32	100	179
Bygd	75	6	19	100	188
Sum	68	4	28	100	549

Mor er vanligvis kontakten til skolen uavhengig av klasstrinn, men det er tendens til at far markerer seg noe sterkere på ungdomstrinnet. I bygdemiljø ser vi indikasjon på at kontaktpersonen enten er mor eller far og at de sjeldnere opptrer som “begge”.

Foreldremøter og konferansetimer

Foreldremøter og konferansetimer er en formalisert kontaktkanal mellom hjem og skole. Undersøkelsen har to variabler i denne sammenheng: omfang (deltatt antall ganger siste skoleår) og utbytte av møter og konferanser.

Tabell 5.2. Deltakelse på foreldremøter og konferansetimer siste skoleår fordelt etter klasstrinn. Prosenttall

Foreldremøter	4.kl	7.kl	10.kl	Totalt
0-1 møter	18	21	15	18
2 møter	70	62	70	67
3 eller flere møter	12	17	16	15
Konferansetimer				
1 time	12	10	11	11
2 timer	82	83	81	82
3 eller flere timer	5	7	7	7
N	<i>153</i>	<i>181</i>	<i>203</i>	<i>537</i>

Omlag 2 % (N=10) har oppgitt at de ikke har deltatt på foreldremøte siste skoleår, og bare 2 respondenter har ikke deltatt på konferansetime. Det innebærer at oppslutningen både om foreldremøter og konferansetimer synes å være meget god.

Gjennomsnittet (aritmetisk) både for antall foreldremøter og konferansetimer pr. skoleår er 2; medianen er også 2. Mønsteret for antall foreldremøter og konferansetimer er nokså likt i hele grunnskolen; det er

ingen signifikante forskjeller mellom klassetrinnene.

- Er det så noen sammenheng mellom antall møter og opplevd utbytte av møtene? Tabell 5.3 gir et utbyttebilde der konferansetimer kommer best ut. Både for foreldremøter og konferansetimer er tendensen at det ikke er merkbar sammenheng mellom møtefrekvens og utbytte når antallet blir mer enn 2 pr år.

Tabell 5.3. Ubytte av foreldremøter og konferansetimer fordelt etter møtefrekvens. Prosenttall

Foreldremøter	0-1 mt	2 mt	3 mt+	Totalt
Dårlig utbytte	14	6	2	6
Både - og	56	53	52	53
Godt utbytte	30	42	45	41
<i>N</i>	<i>96</i>	<i>365</i>	<i>84</i>	<i>545</i>
Konferansetimer	0-1 time	2 t	3 t+	Totalt
Dårlig utbytte	5	2	3	2
Både - og	36	20	22	22
Godt utbytte	59	78	75	76
<i>N</i>	<i>61</i>	<i>453</i>	<i>36</i>	<i>550</i>

Utbytte både for foreldremøter og konferansetimer vurderes som best på barnetrinnet. Gammakoeffisienten for foreldremøter gir $\gamma = -.19$ og for konferansetimer $\gamma = -.34$. Ellers er det signifikant sammenheng mellom utbytte av foreldremøter og konferansetimer ($\gamma = .64$); dvs. at sannsynligheten er stor for at dårlig utbytte av foreldremøter også gir

dårlig utbytte av konferansetimer og vice versa. Begge variablene er hver for seg indikatorer på samspeillet mellom hjem og skole.

Informasjon

Skolen skal informere foreldrene om elevenes arbeid og framgang i de enkelte fagene, og om planer for arbeidet i klassen. Foreldremøter og konferansetimer har her en viktig funksjon. Utover dette kan det generelt stilles spørsmål om foreldrene synes de får den informasjon de ønsker.

Spørsmålene om informasjon til foreldrene var stilt med referanse til klassestyrer eller andre lærere som informanter. Skolen som institusjon var således ikke benyttet i spørsmålsstillingen. Men i praksis må vi nok regne med at respondentene også har tenkt på "skolen" som

Tabell 5.4. Andel foreldre med positiv vurdering (JA-svar) av ulike informasjonstyper fordelt etter skoletrinn. Prosenttall

Informasjonstype	B-trinn	U-trinn	Totalt
Får tilfredstillende informasjon om elevenes arbeid og framgang	92	88	90
Bli orientert om hva man holder på med i klassen	92	76	86
Får den informasjon vi gjerne vil ha	94	86	91

informasjonsgiver, og at alle som representerer skolen i forhold til foreldrene, vil være medansvarlige for resultatet i større eller mindre grad. Klassestyreren vil imidlertid være helt sentral fordi han/hun normalt vil være skolens hovedkontakt til foreldrene. Majoriteten av foreldrene, 9 av 10, er tilfreds med den informasjon de får fra skolen. Tilfredsheten er

gjennomgående størst på barnetrinnet. Forskjellene er imidlertid ikke signifikante med unntak for orienteringen om klassens arbeidsprogram der ungdomstrinnet kommer klart dårligere ut enn barnetrinnet.

Drøftinger

Her er perspektivet ikke at skolen skal gi informasjon til foreldrene, men at foreldrene skal sette dagsorden for hvilke spørsmål de ønsker å ta opp med skolen. Initiativet er på foreldrenes side og skolen er adressat. Det ble stilt følgende spørsmål:

11b) *Får du anledning til å drøfte det du selv gjerne vil ta opp?* 11c)
Tør du ta opp forhold du mener er kritikkverdige?

Også når det gjelder skolens mottakelighet for innspill fra foreldrene, er det overveiende positiv vurdering. Totalt er det bare 7 pct. som synes de ikke får anledning til å drøfte med kontaktlæreren (klassestyreren) eller andre lærere det de selv gjerne vil ta opp. Foreldre flest mener også de kan ta opp kritikkverdige forhold i samtale med kontaktlæreren.

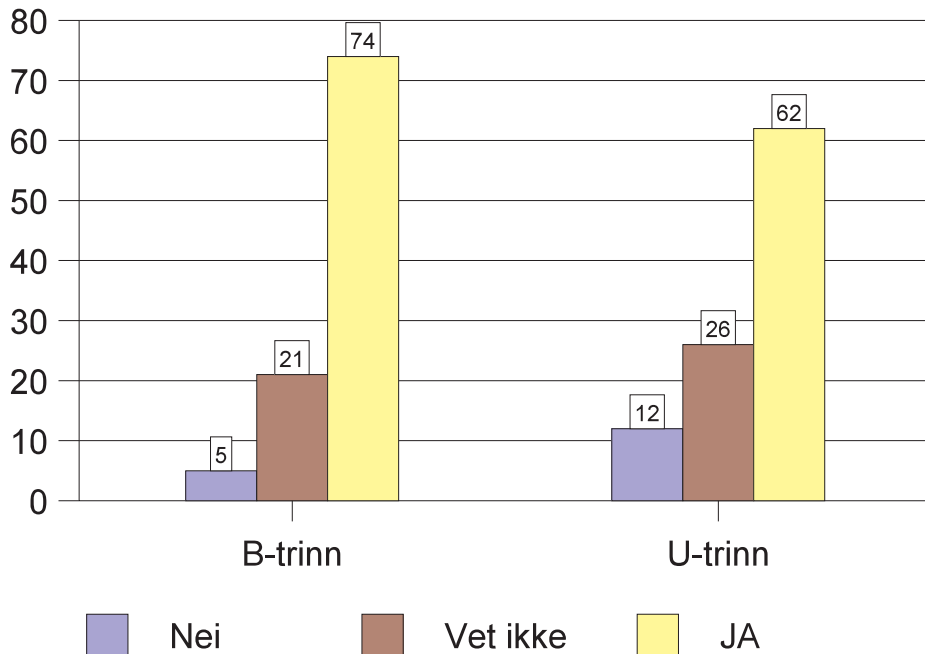
Tabell 5.5. Andel foreldre med positiv vurdering (JA-svar) på ulike drøftingstyper fordelt etter skoletrinn. Prosenttall

Informasjonstype	B-trinn	U-trinn	Totalt
Får anledning til å drøfte det en selv vil	93	93	93
Tør ta opp kritikkverdige forhold	95	94	94

Vekt på foreldresyn

Foreldre fleste har inntrykk av at skolen (lærerne) er lydhøre for deres synspunkter (70 % i grunnskolen som helhet). Det er imidlertid signifikante forskjeller mellom barne- og ungdomstrinnet. Barneskolens lærere oppfattes som mer lydhøre. Det er også grunn til å merke seg den store gruppen “vet ikke” på begge trinn som kan tolkes i retning av at foreldrene er usikre på hvor de har lærerne.

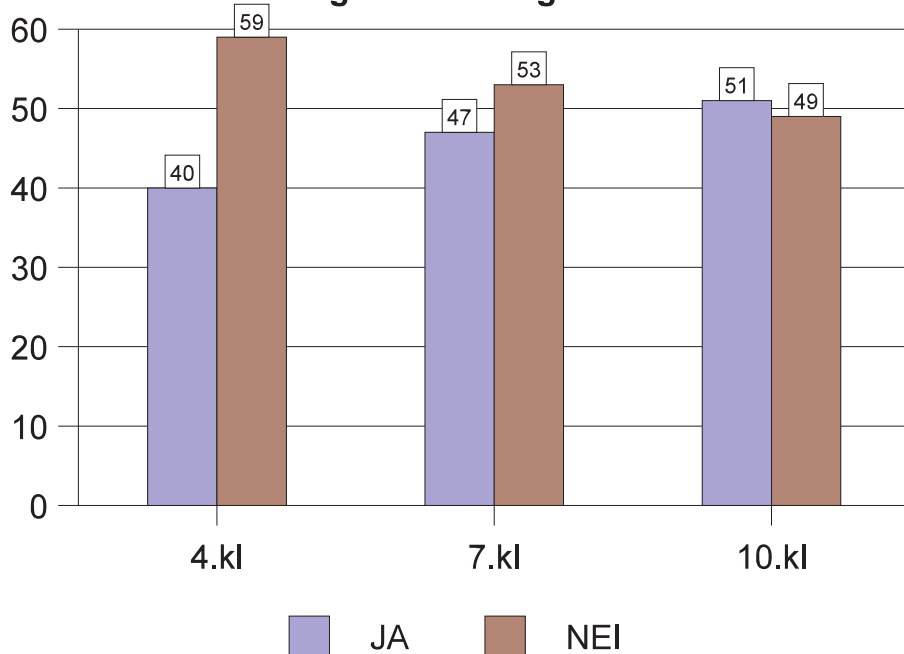
Fig.5.2 Tillegges foreldresynspunkt vekt?

Klager og klagereaksjoner

Foreldre har anledning til å klage på forhold i skolen både uformelt og

Fig.5.3 Har klaget ?

formelt (forvaltningsklage etter loven). Vi spurte om de noen gang har klaget på lærere eller skoleforhold uten å skille mellom formelle/ uformelle klager. Nesten halvparten har klaget på ett eller annet.

Det er forventet at klageerfaringen vil øke med økende klassetrinn, men vi registrerer bare 10 % økning fra 4. til 10. klasse. Man benytter altså anledningen til å klage ganske tidlig i skoleforløpet.

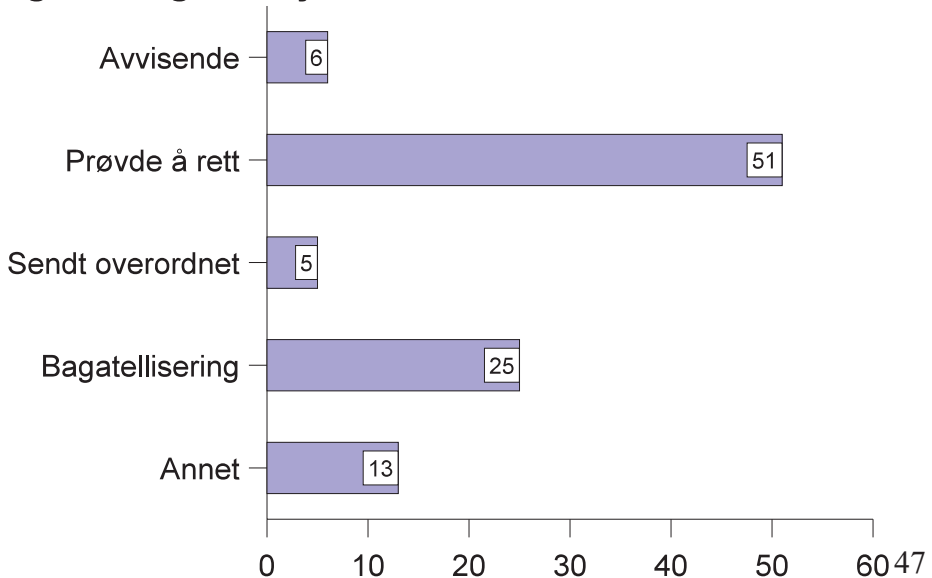
Det er positivt at halvparten mener at skolen prøvde å rette på forholdene. På den annen side er det nesten 1/3 som har opplevde at klagen ikke ble tatt alvorlig (bagatelliserende eller avvisende holdning).

Tabell 5.6. Redsel for å klage fordelt etter foreldrenes oppfatning av om skolen er lydhør (Nei, Vet ikke, Ja). Prosenttall.

Lydhørhet →	Nei	Vet ikke	JA	Totalt (N)
Ja, tør ikke klage	63	38	20	27
Nei, uenig	37	62	80	73

Vel 1/4 rapporterer redsel for å klage av frykt for at det kan gå ut over deres barn i form av f.eks. represalier. Klageredselen er klart størst hos de som mener at skolen ikke er lydhør for foreldresynspunkt. Vi har ikke mulighet for å si noe om hva som er årsaken: om oppfatning av manglende lydhørhet skaper klagefrykt eller om det er klagefrykten som farger bildet av skolens lydhørhet. Imidlertid er sammenhengen mellom de to variablene sterk ($\gamma = -.53$). Det er også sammenheng mellom klageerfaring og redsel for å klage: blant de som selv har klaget, er det 34% som mener man er redd for å klage vs 21% hos de som ikke har

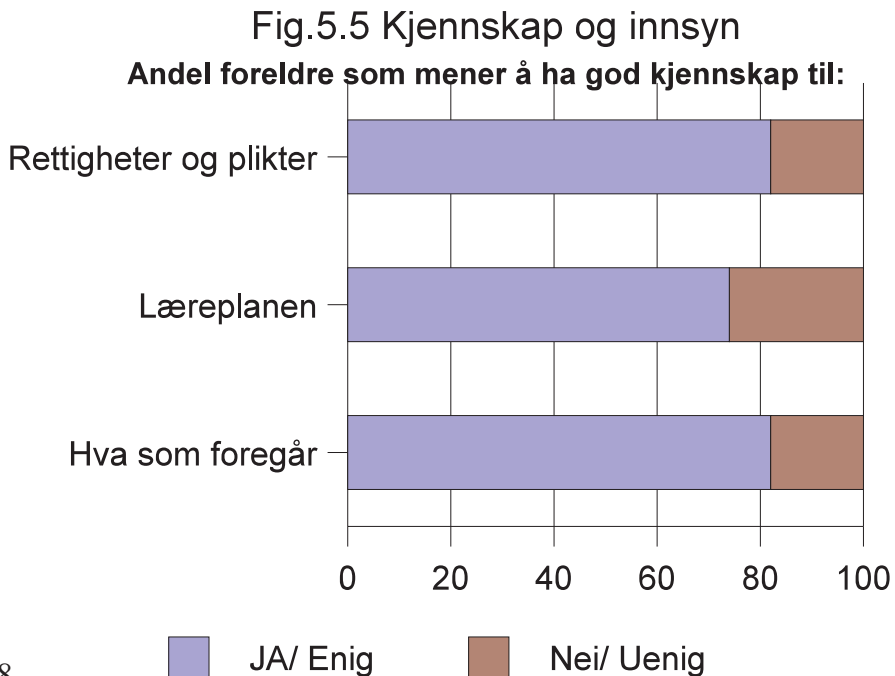
Fig.5.4 Klagereaksjoner

klageerfaring. - Resultatet kan tolkes i to retninger: (1) erfaringen styrker redselen for å klage; eller (2) klagerne har vært modige og benyttet muligheten selv om klageredsel er del av kulturen.

Innsyn i skolen

Foreldre får innsyn i skolens virksomhet både gjennom hva barna rapporterer og ved informasjon som gis via skolen eller media. Figur 5.5 viser at foreldre flest (omlag 8 av 10) mener at de både har god kjennskap til skolens styringsdokumenter (læreplan og regelverk) og til hva som faktisk foregår. Vi har ikke spurt hvordan de har fått informasjonen eller testet om informasjonen er korrekt. Innsyns- eller kjennskapsvariablene viser ingen sammenheng med mors formelle utdanning. Egenvurdering av opplysningsnivå synes således ikke påvirket av foreldres almene utdanningsnivå. - Når det gjelder kjennskap til læreplanen, er det

imidlertid en viss sammenheng med antall foreldremøter/ konferansetimer uten at den statistisk sett er signifikant (tabell 5.7). En klart gyldig sammenvariasjon har vi i forhold til skoletrinn: langt flere foreldre på barnetrinnet enn ungdomstrinnet mener å ha god kjennskap til hva som foregår på skolen. - Kanskje har dette sammenheng med at yngre barn er mer meddelsomme enn eldre eller det kan skyldes at barnetrinnets lærere er flinkere til å informere?

Tabell 5.7. Interkorrelasjon mellom ulike kjennsvarsvariabler og antall foreldremøter/ konferansetimer. Gammakoeffisienter.

	V62	V65	V66	V145	V146
V62 Hva som foregår	1				
V65 Læreplanen	.67	1			
V66 Rettigheter/ plikter	.54	.78	1		
V145 Foreldremøter	.08	.13	.05	1	
V146 Konferansetimer	.20	.17	.02	.65	1
v149 Skoletrinn	-.47	-.14	-.01	.10	.02

Foreldreroller

Kjenner foreldre seg velkommen til engasjement i skolens virksomhet? Ja, de fleste gjør det for bare 1 av 10 svarer at følgende påstand er dekkende for deres erfaring: *Jeg tror lærerne er imot at foreldre skal engasjere seg i skolens arbeid.* - Særlig velkommen kjenner foreldre seg på småskoletrinnet. Der mener 8% at lærerne er imot foreldreengasjement, mens tilsvarende 15 % av foreldrene med barn på ungdomstrinnet mener at lærerne er imot foreldreengasjement.

Oppfatningen av samvirke utvikler seg altså i negativ lei med økende klassetrinn.

Det ble spurt om hvordan de opplever eller tror skolen vurderer deres foreldrerolle eller funksjon. - “Skolen” kan være et flertydig begrep, men de ble instruert om å svare ut fra sine erfaringer. (Skolen antas således å være den lokale skole). Det ble benyttet fem rollekategorier som vist i tabell 5.8:

1 Samarbeidspartner (samvirke-modell)

Denne modellen kan omfatte både et krav om generell med-bestemmelse og mer direkte partnerskap knyttet til eget barns utvikling.

Tabell 5.8. Oppfatning av hvordan de tror skolen ser foreldrerollen. Prosent enige i referert påstand fordelt etter klassetrinn. (Det kunne krysses av for flere alternativ og summen bli derfor mer enn 100)

PÅSTAND	4. kl	7. kl	10.kl	TOT
Samarbeidspartner. (Foreldre ses som aktive samarbeidspartnere og en ressurs)	95	85	78	85
Forbruker. (Foreldre ses som passive tjenestemottakere eller forbrukere)	8	16	28	18
Samfunnsmandat (Skolen har et gitt samfunnsmandat og foreldre må ikke blande seg i driften)	9	16	23	17
Problem. (Foreldre er et problem fordi de tenker bare på sitt eget barn)	7	10	17	12
Likegyldige. (Foreldre er stort sett likegyldige til hva son foregår på skolen)	5	8	14	10
Antall (N)	140	160	194	494

Samfunnet tenkes påvirket og styrt av gruppeinteresser. Foreldre har som gruppe (kollektiv) interesse i skolen og skal velge sine representanter til bl.a. styringsorgan ved hver skole. Medbestemmelsesperspektivet ble for alvor introdusert i 1969 da Stortinget gikk utenom Regjeringens lovproposisjon og vedtok regler om *foreldreråd* og *samarbeidsutvalg*. Senere (1987) har loven også fått en bestemmelse om at departementet skal oppnevne et sentralt foreldreutvalg for grunnskolen (FUG). I forlengelsen av Stortingets lovvedtak i 1969 ble det samme år oppnevnt en "samvirkekomite" som avga sin tilråding 15.10.71: Komiteen uttaler bl.a.: ... ”*Foreldrenes interesseområde må ikke begrenses til bare å gjelde eget barn og den klassen vedkommende går i. De må ha forståelse for at alt som skjer i det skolemiljø eleven befinner seg, har betydning for den enkelte elev. Et aktivt foreldreengasjement er imidlertid avhengig av at foreldrene sammen med de andre partene i skolefelleskapet får reell medinnflytelse når det gjelder utformingen av skolemiljøet*”. (s. 14)

Utgangspunktet er at foreldre og lærere har felles interesse i barnas utvikling. Man forutsetter at foreldre støtter skolen i dens strev. - Partnerskapstanken kan være aktuell både i forhold til hjelp og støtte i den enkelte elevs opplæringsprosess, og i forhold til medvirkning i skolens drift og styring. Partnerskapet kan altså gjelde både *medarbeiderskap* i skolens daglige virke og som *medbestemmelse* i tråd med en demokratisk samvirkemodell.

Foreldre som medarbeidere i skolen var en sentral tanke i Mønsterplanen av 1987. Planens kap. 10 forutsatte at samarbeidet mellom hjem og skole preges av gjensidig respekt og at det skjer på fire ulike plan:

- * samarbeid om hver elev
- * samarbeid om hver klasse
- * samarbeid om skolen
- * samarbeid om oppvekstmiljøet

Partnerskap forutsetter konkrete og gjensidige forpliktelser mellom hjem og skole, drøfting av mål og verdier, vilje til forhandlinger og kompromiss. Videre innebærer det bytte av informasjon og kompetanse, medbestemmelse og medansvar for resultater. I denne forbindelse trengs det også en beredskap for de tilfeller der den gjensidige forpliktelsen ikke blir oppfylt på en tilfredsstillende måte.

Vi vet ikke hvordan informantene konkret har forstått “samarbeidspartner”, men av tabell 5.8 ser vi at majoriteten har gitt positiv respons på stikkordene samarbeidspartner og ressurs. Signalene fra skolen passer således godt med den offisielle politikken. Imidlertid er det grunn til å merke seg at denne framtoningen svekkes med økende klassetrinn.

2 Forbruker (konsument-modell)

Forestillingen om foreldre som tjenestemottakere eller forbrukere målbæres av nesten 1/5 og må ses i forhold til de siste decenniens generelle utvikling av forbrukerrettigheter og forbrukervern både i vårt eget og andre land. Rettigheter for forbrukerne gjelder ikke bare ved privat kjøp og salg, men også i forhold til offentlig tjenesteyting.

Forbrukertanken forutsetter bl.a. følgende:

- ▶ Det er et partsforhold mellom tjenesteyter (produsent) og tjenestemottaker (konsument) basert på bestemte spilleregler.
- ▶ Spillereglene innebærer bl.a. at tjenestemottaker har rett til å stille krav til ytelsens kvalitet.

- ▶ Er kvaliteten dårligere enn forutsatt, foreligger det en mangel som gir mottakeren rett til reklamasjon (klage) og eventuelle sanksjoner (f.eks. erstatning eller heving av avtalen og valg av alternativ tjenesteyter).
- ▶ Videre forutsettes at forbrukeren kan velge mellom flere leverandører (valgfrihet mellom tilbydere eller konkurranse).

I skolesammenheng kan produsenten være lærer, skole eller skoleeier. Et vesentlig aspekt ved forbrukertanken er altså at foreldre har en legitim rett til å stille krav til standard og kvalitet på skolens tjenester, og til å velge andre skolealternativ dersom de finner tjenesten utilfredsstillende (rett til fritt skolevalg). *Tjeneste* er et sentralt begrep i en teori om brukerrett. Og dess mer uunngåelig eller monopolitisk en institusjonstjeneste fortøner seg, dess større er risikoen for at det kan oppstå en spenning mellom tjenesteyter og bruker der forholdet preges av at tjeneren framstår i skikkelsen som *herre* og tjenestemottakeren i rollen som den underdanige *knekt*.

Brukerperspektivet utfordrer tjenesteyterne til refleksjon over disse spørsmålene:

- ▶ hvem er vi til for?
- ▶ hvilke tjenester er viktig for våre brukere?
- ▶ hvilke kvaliteter er særlig viktig ved de tjenester vi yter?
- ▶ hvilke erfaringer har brukerne med vår virksomhet?

Forvaltningsrettslig står foreldre i en særstilling som verge for sine barn. Det er bare de som etter Forvaltningsloven har formell klagerett til overordnet skolemyndighet i saker som angår umyndige elever.

En sideordnet strategi til brukerorientert markedstenkning kan være en **rettighetsmodell** (rettskrav på tjenester). - Modellen vil innebære at lovgiver må sette forpliktende krav til alle kommuner eller private skoleeiere som de verken kan planlegge eller budsjettere seg bort fra.

Brukernes rettslige interesser vil kunne ivaretas gjennom bindende bestemmelser bl.a. på disse områdene:

- ▶ rett til visse tjenester
- ▶ standardkrav til tjenestene
- ▶ rett til medvirkning
- ▶ informasjons- og innsynsrett
- ▶ krav til personvern
- ▶ kvalifikasjonskrav til personalet
- ▶ valgfrihet
- ▶ offentlig tilsyn og kontroll
- ▶ ombudsordning/ klageordning

3 Samfunnsmandat (profesjonsmodell)

Foreldre må gjerne opptre som egen interessegruppe i samfunnet eller aksjonere (evt. sammen med skolens personale) for mer ressurser til skolen eller andre formål. De må bare ikke blande seg inn i den daglige driften av skolen; dette er personalets ansvar og domene med mandat gitt gjennom lov, forskrift eller læreplan.

Tabell 5.9. Andel foreldre som er enig i nevnte utsagn. Prosent enige etter klassetrinn

UTSAGN	4.kl	7.kl	10.kl	TOT
Foreldre bør stole på at skolen gjør sitt beste for elevene og ikke blande seg for mye inn i hva skolen driver med	26	31	28	28
Jeg mener å ha god greie på hva som foregår på skolen	88	87	72	82
Jeg tror lærerne er imot at foreldre skal engasjere seg i skolen	8	9	15	11

Av tabell 5.8 ser en at det samlet er 17 pct. som opplever at skolen formidler et budskap om at den ”har et gitt samfunnsmandat og foreldre må ikke blande seg i driften”. Imidlertid viser tabell 5.9 at denne holdningen er sterkere representert hos foreldrene selv (28 %) enn slik de persiperer skolen (lærerne). Samtidig er det relativt få (11 %) som tror at lærerne er motstandere av foreldreengasjement i skolens arbeid. - Tanken om at foreldre skal overlate skoledriften til de profesjonelle uten særlig

Tabell 5.10. Interkorrelasjon mellom rollevariabler

V34 Foreldrerolle-samarbeidspartner

V35 Foreldrerolle- forbruker

V36 Foreldrerolle-skolen et samfunnsmandat

V37 Foreldrerolle- problem

V38 Foreldrerolle-likegyldige

V61 Foreldre skal ikke blande seg i hva skolen driver med

V63 Foreldre tror lærerne er imot foreldreengasjement

	V34	V35	V36	V37	V38	V61
V35	-0.7231 *					
V36	-0.5175 *	0.4023 *				
V37	-0.3486 *	0.2909 *	0.4625 *			
V38	-0.2602 *	0.3861 *	0.1968 *	0.2896 *		
V61	0.1555 *	-0.0734	-0.0533	-0.0554	0.0468	
V63	-0.4596 *	0.3555 *	0.3693 *	0.2215 *	0.0975	-0.0206

* = signifikant på .01 nivå

innblanding, er således ikke særlig dominerende. I tabell 5.10 gjengis interkorrelasjoner mellom rollevariabler. En kunne anta at det var korrelasjon mellom foreldrenes egen holdning (V61) og slik de oppfatter skolen (V36); dvs. at dersom de selv mener at de ikke bør blande seg i skoledriften, så vil de også oppfatte skolens holdning likedan. - Data gir imidlertid ikke støtte for en slik hypotese.

4 Problemforeldre (særinteresse-modellen)

På den ene siden har vi de bevisste, ressurssterke og taleføre foreldre, på den annen side de apatiske, de likeglade som ikke viser ønsket interesse for sine barns skolegang. Et debattinnlegg om foreldrestyrte skoler kan tjene som illustrasjon av denne holdningen:

... Men gjett hvem som kommer til å bli valgt hvis Sanners visjoner blir virkelighet: de veltilpassede, sterke, velutdannede og taleføre foreldrene, de som kan ta ordet i en forsamling, lede et møte og overvelde de andre med sin vellykkethet. Alle lærere kjenner dem.

... Men foreldre er ikke en ensartet gruppe, og vi lærere har etter hvert forstått at enkelte foreldre mangler evne til å ta ansvar for barna sine. Det kan være mange grunner til det, og vi skal ikke henge ut noen, bare påpeke at det er nettopp derfor lærere er blitt omsorgspersoner og sosialarbeidere. (Sitert etter Cathrine Senje: Foreldrestyrt skole?, Skolefokus nr 16/94)

Disse foreldrene frakjennes medbestemmelse og innflytelse fordi man antar at de er enøydige og ikke evner å se helheten eller ta hensyn til andre. Det siterte debattinnlegget kan tolkes slik at både engasjerte og likegyldige foreldre skaper vansker for skolens tjenestefolk. Dermed etableres gruppen "problemforeldre"- enten fordi de interesserer seg for mye eller fordi de viser for liten interesse for sitt barns skole. Teoretisk

kan det også gis et tredje alternativ: Det balanserte og "riktige" interessenivå. Men hva som kjennetegner denne foreldregruppen, kan det nok være vanskelig å redegjøre for. Konsekvensen av en kultur der foreldre hovedsaklig oppfattes som problem, antas å være manglende eller liten interesse for å lytte til deres erfaringer eller bekymringer. - Det er imidlertid få foreldre (12 %) som opplever at skolen sender et slikt signal.

5 Likegyldighet (abdikasjons-modellen)

Det er også få foreldre (10 %) som opplever at skolen formidler et budskap om at foreldre er likegyldige. Og majoriteten av foreldrene (82 %) hevder at de selv følger godt med på hva som foregår på skolen, kfr. fig.5.5. - Likegyldighet som generell holdning kan avvises. Følgende påstand støttes av 28% : *Foreldre bør stole på at skolen gjør sitt beste for elevene og ikke blande seg for mye inn i hva skolen driver med* - og den kan ha et element av likegyldighet i seg og samtidig gi uttrykk for tillit til lærere. Videre finner vi positiv samvariasjon mellom rollevariablene "likegyldig" og de tre variablene "forbruker", "problemforeldre" og "samfunnsmandat". - I alle disse variablene synes å ligge et element av avstand og avvisning fra skolens side som kan avle likegyldighet.

Hjemmet og skolearbeid

Tabell 5.11 viser at foreldre med barn på barnetrinnet er langt mindre usikre på skolens forventninger enn ungdomstrinnets foreldre. En annen signifikant forskjell mellom skoletrinnene finner vi i foreldrenes hjelp til barna med skolearbeidet. - Hovedtendensen er likevel at nesten alle foreldre rapporterer at de hjelper barna med skolearbeidet. Dette er en konkret oppgave som bidrar til å styrke innsynet i skolens virksomhet.

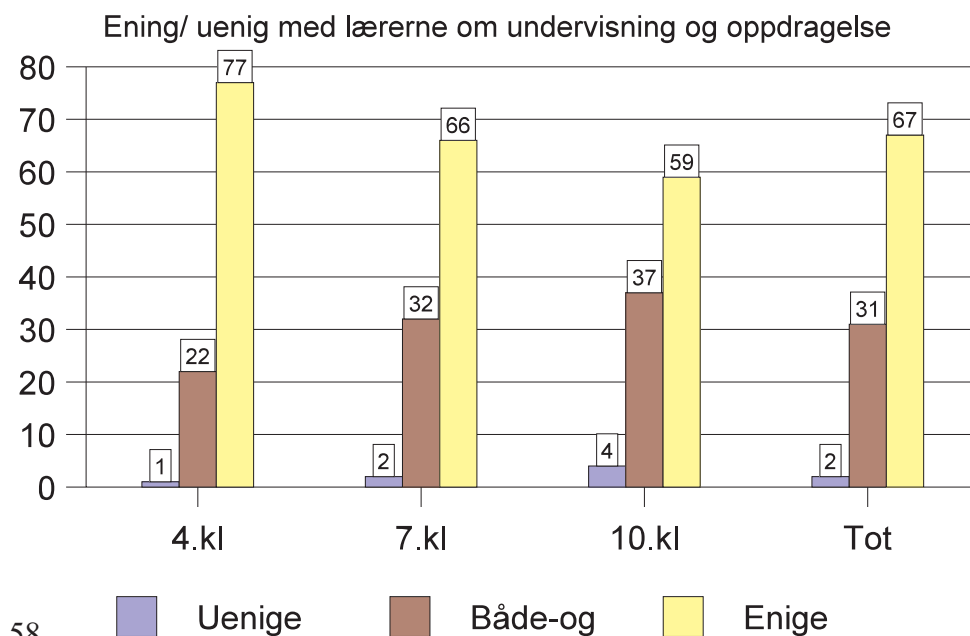
Tabell 5.11. Andel foreldre med JA/Enig-svar på de ulike påstandene fordelt etter skoletrinn.

Påstander	B-trinn	U-trinn	Totalt
Usikre på forventninger	29	42	34
Hjelper ofte barnet med skolearbeid	97	86	93
Snakker ofte med barnet om skolen	99	96	98

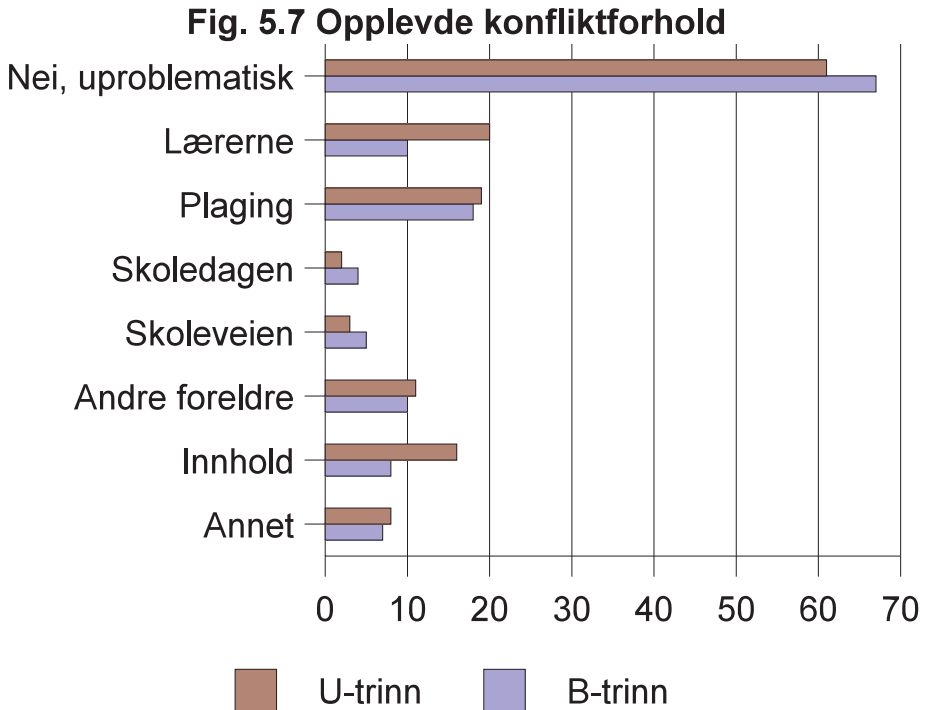
Enighet og konflikt

Er foreldre og lærere stort sett enige når det gjelder undervisning og oppdragelse eller er forholdet preget av spenning og konflikt? Generelt får vi et bilde der 2/3 sier at de er enige med lærerne. Enighet og samsyn er størst på småskoletrinnet. Data tyder på at far er noe mer kritisk enn mor:

Fig. 5.6 Enig med lærerne?

der mor har besvart skjemaet oppgir 68 % enighet; har begge vært sammen om svaret er andel enige 61%; og dersom bare far er respondent, reduseres den til 55%. Men selv om en del er kritiske til enkelte lærerne, sier likevel de fleste at de generelt har et godt forhold til lærerne på

skolen. - Samlet sett er det bare 7% som sier at “det stemmer dårlig” at de har et godt forhold til skolens lærere.

Hva kan så være konfliktområder? Det ble konkret spurt om aktuelle konflikttema knyttet til:(1) lærernes holdninger/atferd,(2) undervisningens innhold. Av de som er uenige med lærerne, oppgir 23 % konflikt i forhold til lærernes holdning eller atferd, mens 31% sier de opplever konflikt i forhold til undervisningens innhold.

Imidlertid angis også andre konfliktområder i forhold til skolelivet (fig. 5.7):

- * andre foreldres holdninger
- * skoleveien/ skoleskyssen
- * skoledagens lengde
- * andre elvers atferd (plaging/mobbing)
- * annet

Vi ser at konflikthetsfrekvensen er størst på ungdomstrinnet; særlig gjelder dette lærernes holdning/atferd og undervisningens innhold. I relasjon til plaging/mobbing og konflikt i forhold til andre foreldre er skoletrinnene nokså like. Problemer knyttet til skoleveien og skoledagens lengde er typisk mest utbredt på barnetrinnet.

Tilfredshet med skolen

Tabell 5.12 (1) Tilfredshet med skolen generelt, (2) læring i skolefagene og (3) sosial utvikling. Prosentfordeling etter skoletrinn

1. Generell tilfredshet med skolen	B-trinn	U-trinn	Tot
Godt fornøyd	63	47	57
Passe fornøyd	33	46	38
Misfornøyd	4	7	5
2. Ja, fornøyd med læring i skolefagene	86	77	83
3. Ja, fornøyd med barnets sosiale utvikling	94	87	92

Vel halvparten er godt fornøyd med sin skole (57%). Det innebærer på den annen side at 43% er enten misfornøyd eller bare sånn passe tilfreds. Men her er det klare forskjeller mellom skoletrinnene: foreldre med barn på barnetrinnet er mest fornøyd både generelt og med hensyn til sosial utvikling eller den skolefaglige læring.

Ser vi generell tilfredshet i relasjon til foreldres bekymringer, jf. tabell 4.5, finner vi at alle de nevnte faktorene har betydning. Men bekymring for skoleprestasjoner og forhold til læreren viser seg å ha størst effekt på generell tilfredshet.

Totalt har omlag 1 av 4 vært inne på tanken om å bytte skole (tabell 5.13), og det er en sterk samvariasjon mellom grad av generell tilfredshet med nåværende skole og ønsket om skolebytte ($\gamma = -.78$). Vi kan således også se ønsket om skolebytte som en indikasjon på manglende tilfredshet. - På spørsmålet om valg av friskole som alternativ, finner vi imidlertid ingen signifikant sammenheng. Det kan bety at valg av friskole oftest har annen motivering enn misnøye med nåværende skole.

Tabell 5.13 Samvariasjon mellom generelle tilfredshet med skolen og vurdert skolebytte. Prosenttall

Generell tilfredshet med skolen →	Misfornøyd	Passe	Fornøyd	Tot
Har vurdert skolebytte:				
↘				
Nei	22	54	92	75
Usikker	41	33	4	16
Ja	37	13	4	9
<i>N</i>	27	205	314	546

Hvilke forhold vektlegges så ved ønske om skolebytte?

Av tabell 5.14 ser vi at en del som har svart “nei” på spørsmålet om ønsket skolebytte, også har uttalt seg om hva de ville vektlagt. Svarene er således ikke bare knyttet til fornøydhet med nåværende skole, men kan ses som ytringer om hva man ville vektlegge både ved en alternative skole og en bedret skolesituasjon. De faktorene som generelt skårer høyest (hos “nei-svarerne” mht skolebytte) er:

- * faglig standard på undervisningen
- * moderne utstyrt skole/ bedre læremidler
- * bedre skolebygninger
- * orden og disiplin

Disse faktorene er konsentrert om materielle forhold og lærerens kontroll på fag og elever.

Tabell 5.14 Vektlegging av forhold ved skolebytte. Fordeling etter om en har vurdert skolebytte (Nei, Usikker, Ja). Prosenttall. Flere svaralternativ kunne velges og prosenttallene kan ikke summeres. Totalt antall (N) =550. γ = gammakoeffisient

Vektlagt forhold	Nei	Usikker	Ja	Tot	γ
Høyere faglig standard	21	54	49	29	.57
Annen pedagogikk	9	36	49	17	.70
Orden og disiplin	14	37	37	20	.52
Bedre lærere	9	43	49	18	.75
Skolebygningene	17	33	33	21	.37
Verdigrunnlag og livssyn	4	7	20	6	.49
Fritidsaktiviteter	7	11	12	8	.26'
Unngå mobbing	7	12	25	9	.46
Omsorg for elevene	8	32	33	14	.65
Kamerater går på skolen	12	16	27	14	.29'
Moderne utstyrt skole	20	42	38	25	.43
Annet	4	9	18	6	.53

Ser vi så på dem med et klart “ja-svar” på ønsket skolebytte, kommer derimot disse forholdene sterkest i fokus ($\gamma > .50$):

- > bedre lærere
- > en annen pedagogikk
- > mer omsorg for elevene
- > høyere faglig standard på undervisningen
- > bedre orden og disiplin

Blant denne gruppen er det altså mer vekt på relasjonelle forhold enn materielle. Bortsett fra faktorene “fritidsaktiviteter” og “kamerater går på skolen” er det signifikant samvariasjoner mellom alle de gitte forhold og ønsket om skolebytte. Videre er det sterk korrelasjon mellom faktorene faglig standard og bedre lærere; annen pedagogikk og bedre lærere; orden/disiplin og omsorg for elevene; omsorg og bedre lærere; skolebygninger og mer moderne skole.

Mønsteret i motivene for skolebytte er nokså likt for klassetrinnene, men på ungdomstrinnet legges det noe mer vekt på faktorene bedre lærere, høyere faglig standard, disiplin og omsorg. Av disse faktorene er det bare “bedre lærere” som statistisk sett gir signifikante utslag.

6 Foreldresyn

Tid på skolen

Foreldrene er spurt om hva de mener om omfanget av den samlede tid barnet deres er i skolen og SFO (spm 7).

Tbell 6.1 Hvis du vurderer skoletid og evt. tid i skolefritidsordning (SFO) samlet, mener du det er behov for at barnet ditt har mer eller mindre tid på skolen

Behov for tid i skolen	Andel av foreldrene (%)
Mer tid enn idag	4
Bra som det er	74
Mindre tid enn i dag	16
Ikke svart	16

N=562

Foreldrene tar i svaret på spm 7 ikke stilling til hvor mye av skoletiden som skal være tid i SFO. Spørreskjemaet er besvart (høst 2006) før en større samfunnsdebatt om heldagsskole utviklet seg i 2007 og før timeutvidelsen for undervisning på småskoletrinnet ble iverksatt høsten 2008. - Det store flertallet av foreldre er fornøyd med skoletiden slik den var høsten 2006. En betydelig gruppe foreldre mener barna er for lenge på skole (16 %), mens bare 4 % mener de trenger mer tid på skolen.

Foreldrene kan med dette ikke sies å være en pressgruppe for å få lengre skoledag og heldagsskole. Tendensen er heller motsatt.

Bakgrunnsvariabler og andre hovedvariabler som positivt samsvarer med ønske om mer skoletid, er fars yrke, mors utdanning og husholdets samlede inntekt.

Det er rimelig å konkludere med at et klart funn i undersøkelsen er at det er få foreldrene som ønsker utvidet skoletid enten som undervisningstid eller med opphold i SFO. De få som ønsker mer skoletid kommer fra den utdannede middelklasse.

Karakterer

Foreldrene blir spurt om på hvilket klassetrinn de mener elevene bør få karakterer.

*Tabell 6.2 På hvilket klassetrinn bør elevene få karakterer i grunnskolen?
Prosenttall*

Klassetrinn	Nei	Ja	Ikke svart
1.-2. klasse	72	2	26
3.-4. klasse	66	7	27
5.-7.klasse	40	44	16
8.-9. klasse	6	83	11
10. klasse	3	82	15

N = 562

Tabell 6.3 Konsistens i foreldres oppfatning av karakterbruk.

<i>Parssons r (1)</i>	3.- 4 kl	5.-7. kl.	8-9.kl.	10 kl.
1. – 2. kl.	39*	14*	03	17*
3. – 4. kl.		33 *	01	20*
5. – 7. kl.			18*	14*
8. – 9. kl.				50*

(1) *= signifikant på.01 nivå

Resultatene viser sterk konsistens, foreldre som vil ha karakterer i småskolen vil også ha dette på høyere klassetrinn. Et klart avvik fra denne

normalen er at det ikke er samvariasjon mellom svarene for 1. - 4. kl og 8. -9. klasse. Ingen samvariasjon, har her oppstått av to del-samvariasjoner, som går hver sin vei. Den ene er foreldre som er mot karakterer i småskolen, men for i ungdomsskolen, og den andre er foreldre som er for karakterer på småskoletrinnet, men mot i 8. - 9. klasse. De siste ser i så fall ikke ut til å være motstandere av karakterer i 10. klasse, som er å forstå som avgangskarakterer.

Flertallet av foreldrene er i mot bruk av karakterer på småskoletrinnet (1. - 4.kl) og for bruk av karakterer på ungdomstrinnet (8. - 10.kl). Antallet som ikke har svart på spørsmålet er størst på småskoletrinnet. Dette kan tolkes som at flere foreldre er usikre eller ignorerende til bruk av karakterer på de minste elevene enn når det gjelder eldre elever. På mellomtrinnet (5. -7.kl) er ja- (44 %) og nei- (40 %) gruppene jevnstore. Det er her uenigheten blant foreldrene om bruk av karakterer, er størst. Hvis mor fyller ut spørreskjemaet er det signifikant flere nei-svar. Mødre er oftere motstandere av karakterer på dette trinnet enn fedre. Oppfatningen foreldrene har av hvilket klassetrinn det bør gis karakter på, har følgende signifikante sammenhenger med viktige bakgrunnsvariabler:

1.-2 . klasse. Foreldre med annet statsborgerskap enn norsk vil oftere ha karakterer på dette trinnet. Mens mødre ansatt i offentlig sektor svarer oftere nei.

3.-4. klasse. Foreldre med barn i privatskoler og foreldre med annet enn norsk statsborgerskap svarer oftere ja. Mor med høyere utdanning svarer oftere nei.

5.-7. klasse. Her skiller foreldre med annet statsborgerskap enn norsk seg ut, med oftere å svare ja. Det samme skjer når far eller far og mor i fellskap, har besvart spørreskjemaet.

8.-9. klasse. Foreldre med barn som mistrives på skolen og enslige mødre sier oftere nei.

10. klasse. Foreldre med barn som mistrives på skolen og hvor far er mindre enn heltid i jobb svarer oftere nei.

Vi finner en stor norsk fellesnevner, en dominerende normaltrend av foreldre, som mener at elever på småskoletrinnet ikke skal ha karakterer og at elever i ungdomsskolen skal ha karakterer. Normalforeldrene er uenige om karakterer på mellomtrinnet.

Det er to avvik fra normaltrenden, slik tabell 6.3 kunne indikere. For det første foreldre med annet statsborgerskap enn norsk og til en viss grad foreldre med barn i privatskoler, som mener karakterer i større grad bør brukes på lavere klassetrinn. I den andre enden er det en tendens til at foreldre med barn som mistrives i skolen, med enslige mødre eller med fedre som ikke er i fulltids jobb, ikke ønsker at elever skal ha karakterer i ungdomsskolen.

Motstanden mot karakterer i småskolen ser ut til å være sterkest blant mødre fra den velutdannede middelklasse. Motstand mot karakterer i ungdomsskolen ser ut til å være blant foreldre som avviker fra den normgivende middelklasse, ved å ha barn som mistrives på skolen, er enslige mødre eller er fedre som ikke er i fulltids jobb. Dette er familier som skolen lett kan definere som problemfamilier.

Privat opplæring

I utvalget gikk 3,2 % av elevene i privatskole. Dette er klart høyere enn 2.3 % i populasjonen (SSB 2008). Forskjellen kan forklares av skjevheten i nettoutvalget i forhold til populasjonen. Totalt er det 3,5 pct i nettoutvalget som går i friskoler + 0,5 som har svart "annet". Denne andelen er lavest på småskoletrinnet og høyest på ungdomstrinnet.

Private skoler

Tabell 6.4 Fordeling på klassetrin og skoletype. Prosenttall.

Skoletype	4.kl	7.kl	10.kl	Sum
Offentlig	99	95	94	96
Privat	1	4	5	4
Annet	0	1	1	1
Sum (%)	100	100	100	101
N	155	185	209	549

Tettheten av privatskoleelever er noe større i byene enn i distriktene. Det er en svak positiv tendens til at mødre med elever i privatskoler har noe høyere utdanningsnivå, men ikke høyere inntekt. Privatskolene er gjennomgående mindre skoler enn de offentlige. Dette samsvarer med andre undersøkelser (Helland og Lauglo 2005).

Elever med hjemmeværende mødre går oftere på private skoler enn hvis mødre er i heltidsarbeid. Sannsynligheten for at elevene er i privat skole øker også hvis far er ansatt i offentlig sektor og barnet generelt trives på

skolen.

Tabell 6.5. Bør det være mulig å velge friskoler som alternativer til offentlige grunnskoler? Prosenttall.

Nei	Vet ikke	Ja	Ikke svart
21	31	47	1

N=562 (1)

(1) I teksten brukes betegnelsen privatskole i samsvar med gjeldende lov om privatskoler, men i tabeller bruker vi friskole, som i spørreskjemaet, i samsvar med friskoleloven da undersøkelsen ble gjennomført.

Bare 1/5 sier et klart nei til friskoler, mens over dobbelt så mange (47%) sier ja. En stor del (ca 31%) er usikre og svarer “vet ikke”. Det er ingen sammenheng mellom svaret på dette spørsmålet og foreldrenes inntekt, mors utdanning, fars yrke eller om elvene trives på skolen. Foreldre med barna i private skoler svarer signifikant oftere ja på dette spørsmålet enn foreldre med barn i offentlige skoler. Det er en svak tendens til at foreldre i byer oftere svarer ja enn foreldre i bygd-Norge.

Tabell 6.6. Bør en friskole få økonomisk støtte fra staten? Prosenttall

Ingen støtte	Noe, men mindre enn dagens 85 %	Som i dag, 85 % av hva en off. skole får	100 %	Ikke svart
21	10	32	31	6

N=562

Bare 1/5 vil ikke gi privatskoler økonomisk statsstøtte. Over 60 % mener at privatskoler minst skal få den statsstøtten på 85 % som de har i dag. Nesten 1/3 mener at statsstøtten bør være 100 %.

Det er heller ikke her noen forskjeller mellom inntektsgrupper og utdanningsgrupper av foreldrene, men foreldre med barn i privatskoler svarer noe oftere ja til økonomiske støtte til privatskoler enn foreldre med barn i offentlige.

Tabell 6.7. I hvilken grad mener du innholdet i læreplanen i en friskole må være lik innholdet (læreplanen) i den offentlige skolen? Prosenttall

Lik læreplanen i off. skoler	Noen godkjente avvik	Krav til basisferdigheter	Egen læreplan	Annet	Ikke svart
31	29	31	3	1	5

N=562

Omlag 1/3 av foreldrene mener privatskolens innhold (læreplan) må være lik den som er i den offentlige skole, ca 1/3 mener man kan akseptere noen godkjente avvik, og ca 1/3 vil gi privatskolene stor innholdsmessig frihet bare de gir eleven de samme obligatoriske basisferdighetene som i den offentlige skole. Det er her ingen forskjeller mellom inntektsgrupper og utdanningsgrupper av foreldrene, og heller ikke mellom foreldre med barn i private og offentlige skoler.

Svarene i tabellene 6.5, 6.6 og 6.7 viser at foreldre med barn i grunnskolen har en overveiende positiv holdning til private skoler.

Foreldrene ser ikke private skoler som noen trussel mot samfunnsfellesskapet. Mer enn halvparten av foreldrene tror at private skoler vil gi bedre kvalitet i utdanningen. Foreldrene tror slike skoler vil øke ulikheten i samfunnet, men samtidig øke mangfoldet. Over halvparten av foreldrene tror private vil kunne medføre økt religiøs fundamentalisme. Det er overraskende mange, nesten halvparten, som mener private skoler må kunne drives som vanlig tjenesteyting.

Tabell 6.8 I hvilken grad er du enig/uenig i følgende utsagn? Prosenttall

	Helt eller litt uenig	Helt eller litt enig	Ikke svart
Friskoler er en trussel mot samfunnsfellesskapet	68	29	3
Friskoler vil øke kvaliteten i utdanningen	48	57	4
Friskoler vil gi mer ulikhet i samfunnet	39	57	4
Friskoler vil øke mangfoldet i samfunnet	31	64	5
Friskoler vil kunne medføre økt religiøs fundamentalisme	41	54	5
Friskoler må kunne drives som vanlig tjenesteyting (forretningsdrift)	43	47	9

N=562

Det er et klart foreldreflertall for at Steinerskoleforbundet, Montessoriskoleforbundet og eventuelle andre pedagogiske bevegelser kan drive privatskoler. Det er en viss forståelse for at frivillige organisasjoner, foreldregrupper og til dels også menigheter og grendelag kan drive slike skoler. Foreldre er imidlertid klart avvisende til at politiske partier og fagorganisasjoner kan drive private skoler.

Tabell 6.9. Hvem bør kunne få tillatelse til å drive en friskole (innenfor en friskolelov)? Prosenttall

	Nei	Vet ikke	Ja	Ikke svart
Grendelag	45	25	18	12
Foreldregrupper	36	24	28	12
Menigheter	45	19	24	12
Pedagogiske bevegelser	8	15	73	5
Politiske partier	70	14	2	14
Fagorganisasjoner	60	19	8	14
Frivillige organisasjoner	36	28	23	13

N=562

Hjemmeundervisning

Et betydelig mindretall (41 prosent) ser på retten til å gi hjemmeundervisning, som en menneskerett. Et betydelig flertall mener at hjemmeundervisningen bør få en eller annen form for økonomisk støtte.

Tabell 6.10 Foreldrenes meninger om hjemmeundervisning (i prosent)

Spørsmål	Helt eller litt enig	Helt eller litt uenig	Ikke svart
Er hjemmeundervisning en menneskerett?	41	55	4
Bør hjemmeundervisning få offentlig økonomisk støtte?	64	33	3
Bør innholdet i hjemmeundervisningen være som skolens	78	18	4

N = 562

Et stort flertall av foreldrene mener at innholdet i hjemme-undervisningen

helt eller stort sett, bør være som i den offentlige skole (tabell 6.10).

Et spørsmål i undersøkelsen var:

Tabell 6.11 Spørsmål 19. Kunne du selv tenke deg å gi dine barn hjemmeundervisning en periode?

Ja	I tvil	Nei	Ikke svart
10	7	82	1

N=562

10 % ja tilsvarer ca 60000 elever. I dag er det bare 400 (0,06%) hjemmeunderviste elever i Norge (Beck 2006). Det er neppe mange av disse 10% av foreldrene, som begynner med hjemmeundervisning i uoverskuelig framtid. Motivene for å svare ja på spørsmålet, kan være mange. Den høye svarprosenten viser at hjemmeundervisning fra å være et nærmest ukjent fenomen på midten av 1990-tallet, i dag er en mulighet foreldrene vet om og kan svare på spørsmål om i en spørreskjemaundersøkelse som dette.

Det er en klar tendens at foreldre som mener barna deres ikke trives på skolen, kunne tenke seg å gi hjemmeundervisning. Det er i noen grad foreldre med barn i private skoler som kunne tenke seg hjemmeundervisning og det er en klar positiv sammenheng mellom å kunne tenke seg hjemmeundervisning og innstillingen til private skoler. Det er ingen sammenheng mellom å kunne tenke seg hjemmeundervisning, inntekt og mors utdanning, men en tendens til at fedre med positiv holdning til hjemmeundervisning ikke jobber full tid. Foreldrene ble spurt om grunnene til at de svarte ja på spørsmål 19 (tabell 6.12).

Tabell 6.12 Grunner (motiver) for å kunne tenke seg hjemmeundervisning (HJU) for en periode

Grunner:	%*
For å unngå en vanskelig skolesituasjon	46
For å få mer tid med barnet selv	40
Pedagogiske grunner; annen og bedre undervisning	38
Av livssynsgrunner	7
Annet	34

N=57 *Flere oppgir mer enn en grunn

De tre første motiver dominerer og overlapper en del. Foreldres motiver for mulig hjemmeundervisning er i større grad sosiale, vidt forstått, enn at de er pedagogiske, i faglig forstand. Svært få nevner livsyn eller religiøse grunner. I 2002 var det i første rekke livssynsmotiv (30 %) og pedagogiske motiver (35 %) som dominerte hjemmeundervisningen i Norge og i mindre grad sosiale motiver, som f eks konflikt med skolen (22 %) (Beck 2006).

34 % av de som kunne tenke seg å gi hjemmeundervisning, oppgir uspesifiserte andre grunner til dette. Det er ingen sammenheng mellom andre grunner og livssynsgrunner eller sosiale grunner Andre grunner nevnes hovedsakelig av familier med velutdannede mødre. Vi kan her ha å gjøre med "unschoolerne", dvs. de ideologisk radikale hjemmeunderviserne i middelklassen.

Svarene på andre spørsmål som gjelder foreldrenes oppfatning av elvenes forhold til skolen, viser interessante forskjeller mellom de foreldrene som svarte ja og de som svarte nei på spørsmål 19 om de kunne tenke seg å gi hjemmeundervisning for en periode. I tabell 6.13 vises prosentdifferansen i ja svar, på fem "skoleproblem-spørsmål" i undersøkelsen, mellom foreldre som svarte ja og nei på spm. 19

Tabell 6.13 Forskjell i ja svar på ”skoleproblem-spørsmål”

Spørsmål:	Forskjell (%) i ja svar på ”skoleproblemspørsmålene mellom de som har svart ja og nei på spm 19
Er du bekymret for at barnet ditt blir mobbet (plaget) på skolen?	19**
Barnet mistrives på skolen	12**
Erb du bekymret for ditt barns forhold til læreren?	10*
Er du bekymret for ditt barns sosiale utvikling i skole?	11**
Er du bekymret for ditt barns karakterer i skolefag	6

** (*) signifikant på 1% (5%) nivå.

De foreldrene som svarer ja på spørsmål 19, om de kunne tenke seg å gi sine barn hjemmeundervisning en tid, svarer signifikant oftere ja på de fire første spørsmålene i tabell 6.13, enn de som svarer nei på spørsmål 19. Disse fire første spørsmålet gjelder ulike sider ved barnets sosiale liv i skolen. På det siste spørsmålet, som angår ja på spørsmål om faglig bekymring, er det ikke signifikant forskjell mellom ja og nei svarerne på spørsmål 19.

Funnene i tabell 6.13 bekrefter at grunnene for å kunne tenke seg hjemmeundervisning i sterk grad er foreldres oppfatning av sosiale problemer for eleven på skolen, ofte mobbeproblematikk, konflikter med læreren eller generell bekymring for barnets sosiale utvikling, og ikke faglige forhold.

I løpet av årene etter 2002 er det ut til å ha utviklet seg et større potensial for hjemmeundervisning pga sosiale konflikter i skolen. Hvis elevene får sosiale problemer på skolen og foreldrene vil ha mer tid hjemme med barnet, da kommer hjemmeundervisning fram i foreldrenes tanker, som et alternativ til skolen.

Tabell 6.14 Grunner til ikke å ønske hjemmeundervisning

Grunner til ikke å gi hjemmeundervisning	Nei på spørsmål 19	Vet ikke på spørsmål 19	Ja på spørsmål 19	Totalt
Pedagogiske grunner (dårligere undervisning)	78	8	2	65
Barnet vil gå glipp av skolefellesskapet	92	8	14	79
Har ikke tid eller anledning	41	3	4	35
Økonomiske grunner	34	8	5	29
Redd for at barnet skal bli sosialt isolert	77	11	7	65
Andre grunner	3	0	4	3

De foreldrene som svarte nei på spørsmål 19, om de kunne tenke seg en tid å gi sitt barn hjemmeundervisning, ble bedt om å angi grunnene for sitt valg. Mange av de som svarte ja eller vet ikke på spørsmål 19, svarte også på dette spørsmålet. Både foreldre som har svart nei, vet ikke og ja på spørsmål 19, er derfor tatt med i tabell 6.14.

Av de foreldrene som ikke vil gi barna sine hjemmeundervisning, oppgir noen rent praktiske grunner som tidsknapphet og økonomi. På samme måte som de sosiale grunnene er viktigere enn det mer pedagogiske/

faglige for å gi hjemmeundervisning, oppgies også sosiale grunner oftest for ikke å ville gi hjemmeundervisning: både redsel for å miste skolefellesskapet og frykt for sosial isolasjon. Man er imidlertid mer redd for å miste skolefellesskapet enn for sosial isolasjon. Dette gjelder både de foreldrene som svarte ja og de som svarte nei på spørsmål 19.

7. Oversyn

Kap. 2

Undersøkelsens populasjon er foreldre med barn på 4., 7. og 10. klassetrinn i grunnskolen. Bruttoutvalget er 1050. Med en svarprosten på vel 53 gir dette et nettoutvalg på 562.

Kap. 3

- ▶ Mor er familiens hovedkontakt til skolen
- ▶ Majoriteten av barna (81%) bor sammen med begge sine biologiske foreldre
- ▶ Nesten halvparten av elevene har mor som enten er hjemmearbeidende (6%) eller i deltidsarbeid (41%)
- ▶ Snittet for husholdsinntekt (medianen) var kr 600.000
- ▶ 4 pct. oppgir at barnet går i privatskole eller får annen form for privat opplæring. Andelen privat opplæring øker med økende klassetrinn, men det er liten forskjell mellom by og bygd
- ▶ På barnetrinnet er skolesituasjonen for majoriteten stabil; mindre enn 1/5 av elevene har byttet skole
- ▶ Det oppgis at vel 1/3 får skoleskyss; foreldrene selv står for skyss til 10% av elevene. Den foreldreorganiserte skyssen er klart høyest for de yngste barna (16%). Det er store forskjeller mellom by og land mht skyssbruk: i byene skysses 2 av 10 elever, mens skoleskyssen “rammer” 6 av 10 i bygde-Norge

Kap.4

- ▶ Av de elevene som skysses er det 10% som gruer seg til skolereisen ofte eller av og til.
- ▶ Foreldre flest mener at barna trives på skolen. Hovedregelen er altså at foreldrene har et positivt inntrykk av forholdet elev - skole. Direkte mistriivsel målbæres av 6%
- ▶ Lærerne er den enkeltfaktor som oftest pekes ut som årsak til elevenes mistriivsel. Neste faktor er skolens kjedsomhet
- ▶ Plaging eller mobbing på skolen eller skoleveien opptar 16 % - det tilsvarer 25.000 elever i den undersøkte populasjon eller nesten 100.000 av alle grunnskoleelever.
- ▶ Gutter synes å være opphav til flere bekymringer enn jentene

Kap.5

- ▶ Oppslutningen om foreldremøter og konferansetimer er god; gjennomsnitt for antall foreldremøter og konferansetimer er 2 pr. skoleår. Foreldrene mener de har best utbytte av konferansetimene.
- ▶ 9 av 10 er fornøyd med den informasjon de får fra skolen
- ▶ De aller fleste er også fornøyd med den anledning som gis til å drøfte spørsmål de er opptatt av
- ▶ Foreldre flest (70%) har inntrykk av at lærerne/ skolen er lydhør for deres syn
- ▶ Nesten halvparten sier de har klaget på lærer eller forholdene ved skolen

- ▶ Mer enn 1/4 hevder at foreldre ikke tør klage av frykt for at det kan gå ut over barna deres
- ▶ 8 av 10 mener de har god kjennskap om hva som foregår på skolen
- ▶ Foreldre flest føler seg velkommen til engasjement i skolens virksomhet. Men 1/3 er usikre på skolens forventninger, og hver 5. mener de blir oppfattet som problematiske eller likegyldige foreldre
- ▶ De aller fleste foreldre (9 av 10) hjelper barnet sitt med skolearbeid
- ▶ Noen har et konfliktfylt forhold til lærere vdr. undervisning eller oppdragelse, men flertallet (2/3) sier det stort sett er enighet mellom hjem og skole. Her er det likevel stor forskjell på barne- og ungdomstrinnet: 10% på barnetrinnet og 20% på ungdomstrinnet oppgir at det er konflikt i forhold til læreres holdning/atferd, mens 8% på barnetrinnet og 16% på ungdomstrinnet angir undervisningen som konfliktområde
- ▶ Vel halvparten er godt fornøyd med sin skole (57%). Det innebærer på den annen side at 43% er enten misfornøyd eller bare sånn passe tilfreds. Foreldre med barn på barnetrinnet er mest fornøyd både generelt og med hensyn til sosial utvikling eller den skolefaglige læring.
- ▶ Selv om flertallet er tilfreds med skolen sin, har 1 av 4 vært inne på tanken om å bytte skole. Samvariasjonen mellom generell misnøye og ønske om skolebytte er sterk.

- ▶ Blant de med et klart “ja-svar” på ønsket skolebytte, er disse forholdene sterkest i fokus:
  - > bedre lærere
  - > en annen pedagogikk
  - > mer omsorg for elevene
  - > høyere faglig standard på undervisningen
  - > bedre orden og disiplin

Kap. 6

- ▶ Flertallet av foreldrene ønsker ikke utvidelse av skoletiden.
- ▶ Foreldrene vil ikke ha karakterer i småskolen (1. - 4. årstrinn), men de vil ha karakterer gjennom hele ungdomsskolen.
- ▶ Flertallet av foreldrene støtter foreldres rett til å ha sine barn i private skoler, hvis de ønsker det. Flertallet av foreldrene støtter delvis også retten til å gi hjemmeundervisning.
- ▶ 1 av 10 kan selv tenke seg å gi sine barn hjemmeundervisning for en periode
- ▶ Viktigste grunner til hjemmeundervisning er: vanskelig skolesituasjon, ønske om mer tid sammen med barnet, annen undervisning
- ▶ Viktigste grunner mot hjemmeundervisning er: at skolefelleskapet glipper, frykt for dårligere undervisning og mulig sosial isolasjon

8. Referanser

Beck, C. W. (2006): *Hjemmeundervisning i Norge - Beskrivelse, analyse og drøfting*. Avh. dr. phil. UV-fakultetet, Universitetet i Oslo.

Beck, C. W. og Vestre, S. E. (2006a): *Forskningsprosjektet: Forelderes oppfatning av grunnskolen. Prosjektbeskrivelse*. Pedagogisk forskningsinstitutt, Univ. i Oslo.

Beck, C. W. og Vestre, S. E. (2006b): *Undersøkelse om foreldres vurdering av grunnskolen*. Brev til foreldrene. PFI Univ. i Oslo.

Galtung, J. (1970): *Theory and Methods of Social Research*. Universitetsforlaget. Oslo.

GSI Grunnskolens informasjonssystem 2006-07. Internett.

Helland, H. og Lauglo, J. (2005): *Har frittstående grunnskoler økt segregeringen?* Rapport 2/2005 NIFU STEP.

Hellevik, O. (1980): *Forskningsmetode i sosiologi og statsvitenskap*. Universitetsforlaget. Oslo.

Kunnskapsdepartementet (2008): *Forskriftsendringer om timetallsøkningen i norsk og matematikk på grunnskolens småskoletrinn*. Rundskriv F-007-04

Norsk samfunnsvitenskapelige datatjeneste (NSD) A/S (2006):
Tilbakemelding på melding om behandling av personopplysninger. Brev
12.07.06.

Statistisk sentralbyrå (SSB) (2006): *Undersøkelse om foreldres
holdninger til skolen, et introduksjonsbrev*.

Statistisk sentralbyrå (SSB) (2008): Grunnskolelevar¹ og grunnskolar,
etter eigarform. Skoleåra 1985/86-2007/08 .

<http://www.ssb.no/emner/04/02/20/utgrs/tab-2008-04-28-03.html>

Stinchcombe, A, L. (1968): *Constructing Social Theories*. Harcourti,
Brace & World, Inc. New York.

S. E. Vestre (1995): *Foreldresyn på grunnskolen*. Kirke- utdannings- og
forskningsdepartementet, Oslo. Rapport.

Vedlegg

Universitetet i Oslo, Pedagogisk forskningsinstitutt

Skjema nr _____

v/ forskerne Christian W. Beck og Svein Egil Vestre

Postboks 1092 - Blindern, 0317 Oslo

E-mail: c.w.beck@ped.uio.no og s.e.vestre@ped.uio.no

PROSJEKT: "FORELDRES OPPFATNING AV SKOLEN."

Spørreskjema til foreldre med barn i grunnskolealder

- *Med skolen tenkes det her på den 10-årige grunnskolen som omfatter både barneskolen og ungdomsskolen.*
- *Svarene skal gis med bakgrunn i dine erfaringer som forelder.*
- *Hvis du har flere barn som går i grunnskolen, skal du besvare spørsmålene ut fra dine erfaringar med skolegangen til det eldste av barna.*

1. På hvilket klassetrinn går barnet som undersøkelsen gjelder? _____
klassetrinn

Er barnet jente eller gutt ?   jente   gutt

Går ditt barn i skolefritidsordning (SFO) ?   ja   nei

Hvilken type skole/ undervisning får barnet?

1 Offentlig (kommunal skole) 2 Friskole/privat skole 3

Hjemmeundervisning 4 Annet

---

2. Hvor mange elever er det på den skolen barnet går?

1 Under 100 elever

2 100-300 elever

3 Over 300 elever

Hvor ofte har barnet byttet skole?

1 Ikke byttet 2 Byttet en gang 3 To ganger eller mer

---

3. Kjenner du deg rolig og trygg for barnet ditt når det er på vei til og fra skolen?

1 Ja, som regel 2 Nei, ofte urolig

Får barnet skyss til skolen?

Nei

Ja, buss

Ja, båt

Ja, buss og båt

Ja, tog el. Bane

Ja, foreldreskyss

Dersom barnet må bruke skoleskyss, hender det at han/hun gruer seg til reisen eller klager over fysisk ubehag som kvalme og hodepine?

1 ja, ofte   2 ja, av og til 3 nei, sjelden 4 nei, aldri

---

4. Sammenlignet med de andre elevene i klassen, hvor bra tror du barnet gjør det rent faglig på skolen?

1 Over middels (blant de beste i klassen)

2 Middels (som de fleste andre)

3 Under middels (har store vansker i en del fag)

---

5. Har du generelt inntrykk av at eleven trives svært bra på skolen, ganske bra, eller at barnet mistrives en del eller gruer seg til skoledagen?

1 Trives vanligvis svært bra

2 Trives ganske bra

3 Mistrives en del

4 Mistrives og gruer seg til skoledagen

Dersom barnet ditt mistrives: Hva tror du er årsaken? (sett flere kryss hvis nødvendig)

- læreren/lærerne
- skolekameratene
- skoleskyssen
- kjeder seg
- får ikke nok utfordringer
- vanskeligheter med fagene
- trenger spesialundervisning
- annet (spesifiser)

.....
 vet ikke

---

6. Er du bekymret for noen av disse sidene ved barnets forhold til skolen?

	Ja	Nei
a) Barnets skoleprestasjoner	☐	☐
b) Barnets forhold til lærerne	☐	☐
c) Barnets atferd eller evne til å innordne seg skolens regler	☐	☐
d) Plaging (mobbing) av eleven på skolen eller skoleveien	☐	☐

Hvor fornøyd er du med skolen barnet ditt går på?

1 Godt fornøyd   2 Passe fornøyd   3 Misfornøyd

Hva er du evt. misfornøyd med _____

7. Hvis du vurderer skoletid og evt. tid i skolefritidsordning (SFO) samlet, mener du det er behov for at ditt barn:

Har mer tid på skolen?

Har mindre tid på skolen?

Det er bra som det er?

8 På hvilket klasstrinn bør elevene få karakterer i grunnskolen?

	Ja	Nei
På 1. og 2. klasstrinn	☐	☐
På 3. og 4. klasstrinn	☐	☐
På 5. – 7. klasstrinn	☐	☐
På 8. og 9. klasstrinn	☐	☐
På 10. klasstrinn	☐	☐

---

9. Er du/dere som foreldre enig(e) med lærerne når det gjelder oppdragelse og undervisningsopplegg?

1 Ja, stort sett

2 Både-og

3 Nei, nokså uenige

Hva er dere evt. uenige om ?

.....

10. Hvordan opplever du/ tror du skolen vurderer foreldrenes rolle eller funksjon ?

	Enig	Uenig
a) Foreldre ses som aktive samarbeidspartnere og en ressurs	☐	☐
b) Foreldre ses som passive tjenestemottakere eller forbrukere	☐	☐
c) Skolen har et gitt samfunnsmandat og foreldre må ikke blande seg i driften	☐	☐
d) Foreldre er et problem fordi de tenker bare på sitt eget barn	☐	☐
e) Foreldre er stort sett likegyldige til hva som foregår på skolen	☐	☐

Er det noe av det som nevnes nedenfor som oppleves konfliktfylt i forhold til skolen? (flere alt. kan avkrysses)

- Nei, skolen er stort sett uproblematisk
- Ja, lærernes holdninger eller atferd
- Ja, undervisningens innhold
- Ja, andre foreldres holdninger
- Ja, skoleveien/ skoleskyssen
- Ja, skoledagens lengde
- Ja, andre elevers atferd, f.eks. plaging/mobbing
- Ja, annet (eksempel).....

11. Hvor mange foreldremøter for hele klassen deltok du på siste skoleår ? _____
(antall)

Hvordan vurderer du utbyttet av foreldremøter for hele klassen?

- 1 Godt utbytte; vel anvendt tid
2 Både-og
3 Dårlig utbytte; bortkastet tid

Hvor mange konferansetimer med kontaktlærer deltok du på siste skoleår? _____
(antall)

Hvordan vurderer du utbyttet av de individuelle konferansetimene?

- 1 Godt utbytte; vel anvendt tid
2 Både-og
3 Dårlig utbytte; bortkastet tid

Når du har samtale med kontaktlærer eller andre lærere:

	Ja	Nei
a) Får du den informasjon du gjerne vil ha?	☐	☐
b) Får du anledning til å drøfte det du selv gjerne ville ta opp?	☐	☐
c) Tør du ta opp forhold du mener er kritikkverdige?	☐	☐
d) Får du tilfredstillende informasjon om elevens arbeid og framgang?	☐	☐
e) Bli du orientert om hva man holder på med i klassen?	☐	☐

Har du inntrykk av at dine synspunkter som foreldre blir tillagt vekt?

- 1 Ja, skolen (lærerne) er lydhør
- 2 Nei, føler at vårt syn ikke er ønsket
- 3 Vet ikke
-

12. Har du noen gang klaget på lærerne eller forholdene på skolen?

- 1 Ja   2 Nei

Kan du nevne hva du evt. har klaget på?

Dersom du har klaget: Hvilken reaksjon fikk du?

- 1 Skolen forsøkte å rette på forholdet
- 2 Ble sendt videre til overordnet myndighet
- 3 Bagatellisering (snakket bort)
- 4 Avvisende holdning
- 5 Annet
-

13. Er du enig eller uenig i følgende utsagn?

Enig   Uenig

a) Vi foreldre bør ha egne møter uten at lærere er til stede

b) Hvis foreldre er misfornøyd med noe på skolen tør de ikke klage fordi det kan gå utover deres barn

c) Foreldre bør stole på at skolen gjør sitt beste for elevene og ikke blande seg for mye inn i hva skolen driver med

d) Jeg mener å ha god greie på hva som foregår på skolen

e) Jeg tror lærerne er imot at foreldre skal engasjere seg i skolens arbeid

f) Pengene som bevilges til drift av skolen bør følge den enkelte elev slik at det blir enklere å skifte skole

Hvor godt stemmer disse utsagnene?

Stemmer godt Stemmer dårlig

g) Jeg/vi har god kjennskap til læreplanen for skolen

h) Jeg/vi har god kjennskap til rettigheter og plikter i skolen

j) Jeg/vi er usikre på hvilke forventninger skolen har til oss når

det gjelder samarbeid

k) Jeg/vi støtter og hjelper ofte vårt barn med skolearbeidet

l) Jeg/vi snakker ofte med barnet om hvordan det er på skolen

m) Jeg/vi er godt fornøyd med barnets læring i skolefagene

n) Jeg/vi er godt fornøyd med barnets sosiale utvikling i skolen

o) Jeg/vi har et godt forhold til lærerne på skolen

---

14. Er det mor eller far som vanligvis har kontakt med skolen?

1 Mor   2 Far   3 Andre foresatte (for eks. fosterforeldre)

---

15. Ville du ha vurdert å bytte skole for ditt barn dersom du hadde hatt mulighet for det?

1 Ja   2 Nei   3 Usikker

Hvis du kunne tenke deg å bytte skole for ditt barn: Hvilke forhold ville du da lagt størst vekt på ved den alternative skolen? (Sett flere kryss hvis ønskelig):

- Høyere faglig standard på undervisningen
  - Et annet opplegg/ annen pedagogikk enn i off. skole
  - Bedre orden og disiplin
  - Større tillit til lærerne/ bedre lærere
  - Bedre skolebygninger
  - Skolens verdigrunnlag eller livssyn
  - Tilbud om passende fritidsaktiviteter
  - Eleven vil slippe å bli mobbet
  - Skolen viser mer omsorg for elevene
  - Kamerater går på denne skolen
  - Skolen er mer moderne utstyrt/ bedre læremidler
  - Annet .....

  - Ingen klar grunn
-

16. Bør det være mulig å velge friskoler som alternativ til offentlige grunnskoler?

1 Ja

2 Nei

3 Vet ikke

Bør en friskole få økonomisk støtte fra staten? :

- 1 Like mye pr. elev som i offentlige skoler (100 %)
- 2 Som i dag (85 %)
- 3 Noe, men mindre enn i dag
- 4 Ingen statsstøtte

I hvilken grad mener du innholdet (læreplanen) i en friskole må være lik innholdet (læreplanen) i den offentlige skolen:

- 1 Helt likt (følge offentlige skoles læreplan)
- 2 Noen godkjente avvik
- 3 Krav til basisferdigheter (lesing, skriving, matematikk o.l.) som i den offentlige skole, men ellers egen læreplan
- 4 Egen læreplan (full frihet)
- 5 Annet

17. I hvilken grad er du enig/uenig i følgende utsagn:

	Helt uenig	litt uenig	litt enig	helt enig
Retten til friskoler er en nødvendig menneskerett i et demokratisk samfunn	☐	☐	☐	☐
Friskoler er en trussel mot samfunnsfellesskapet	☐	☐	☐	☐
Friskoler vil øke kvaliteten i utdanningen	☐	☐	☐	☐
Friskoler gir mer ulikhet i samfunnet	☐	☐	☐	☐
Friskoler vil øke mangfoldet i samfunnet	☐	☐	☐	☐
Friskoler vil kunne medføre økt religiøs fundamentalis	☐	☐	☐	☐
Friskoler må kunne drives som vanlig tjenesteyting (forretningsdrift)	☐	☐	☐	☐

18. Hvem bør kunne få tillatelse til å drive en friskole (innenfor en friskolelov):

	Ja	Nei	Vet ikke
Grendelag	☐	☐	☐
Foreldregrupper	☐	☐	☐
Menigheter/livssynsgrupper	☐	☐	☐
Pedagogiske bevegelser (f. eks. Steinerskoler)	☐	☐	☐
Politiske partier	☐	☐	☐
Fagorganisasjoner o.l.	☐	☐	☐
Frivillige organisasjoner	☐	☐	☐

Det er i følge opplæringsloven mulig for foreldrene selv å gi barna grunnskoleopplæring som **hjemmeundervisning** i stedet for skoleundervisning. Hjemmeundervisningen skal være tilsvarende den

19. Kunne du selv tenke deg å gi dine barn hjemmeundervisning en periode?

1 Ja   2 Nei   3 Vet ikke

Hvis Ja, hvorfor (kryss av for flere alternativ om ønskelig):

Av pedagogiske grunner (annen og bedre undervisning)

Av livssynsgrunner

For å få mer tid med barnet selv

For å unngå en vanskelig skolesituasjon

Annet (hva)? .....

Hvis nei, hvorfor (kryss av for flere alternativ om ønskelig):

- Av pedagogiske grunner (dårligere undervisning)
- Barnet ville gå glipp av skolefellesskapet
- Har ikke tid eller anledning
- Av økonomiske grunner (Har ikke råd til å være hjemme)
- Redd for at barnet ville bli isolert sosialt
- Annet (hva)? .....

20. I hvilken grad mener du hjemmeundervisningen må følge innholdet (læreplanen) i den offentlige skole?

- 1 Fullstendig likt
- 2 Med godkjente avvik
- 3 Eget opplegg, men som sikrer opplæring i basisferdigheter
- 4 Hjemmene bør stå fritt
- 5 Annet

Driftsutgiftene til en elev i grunnskolen er i gjennomsnitt ca kr 65.000 i året.

Bør foreldre som gir sine barn hjemmeundervisning få tilsvarende driftsmidler til sine elever?

- 1 Helt tilsvarende (100 %)   2 Noe tilskudd   3 Intet tilskudd

21. I hvilke grad er du generelt enig/uenig i følgende utsagn:

Helt uenig   litt uenig   litt enig   helt enig

Retten til hjemmeundervisning er en nødvendig
menneskerett i et demokratisk samfunn

Hjemmeundervisning truer samfunnsfellesskapet

Hjemmeundervisning vil øke

kvaliteten i undervisningen

Hjemmeundervisning øker ulikhetene i samfunnet

Hjemmeundervisning vil øke mangfoldet i samfunnet

Hjemmeundervisning vil gi økt religiøs fundamentalisme

Det bør være mulig med en fleksibel løsning med noe

hjemmeundervisning og noe skole

---

22. Noen bakgrunnsopplysninger

Statsborgerskap:

1 norsk   2 annet (hvilket) _____

Husholdets (foreldrenes samlede inntekt) brutto inntekt siste år

_____

Mors yrke: _____

1 Heltid   2 Deltid   3 Hjemmearbeidende(husmor) 4 Annet _____

Offentlig ansatt?

1 Ja   2 Nei

Fars yrke: _____

1 Heltid   2 Deltid   3 Hjemmearbeidende 4 Annet _____

Offentlig ansatt?

1 Ja   2 Nei

Sivilstatus: Barnet bor sammen med:

1 Biologisk mor   2 Biologisk far   3 Biologisk mor og far

4 Andre

Hvem har svart på dette spørreskjemaet?

1 Mor   2 Far   3 Begge (utfylt i fellesskap)

Hvordan vil du karakterisere stedet der dere bor?

By   Tettsted/liten by   Bygd/på landet

Mors utdanning:

Bare grunnskole

Påbegynt videregående skole

Gjennomført videregående skole

Høyere utdanning, 3 år eller mindre

Høyere utdanning, mer enn 3 år

Er du med i noen organisasjon?

- Idrettslag
- Religiøs org./menighet
- Andre frivillige organisasjoner
- Politisk org.
- Annet

TAKK FOR DIN MEDVIRKNING !

Frekvensfordeling på variablene

v2 Klassesertrinn

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
1	1.00	1	0.2	0.2
2	2.00	2	0.4	0.4
3	3.00	4	0.7	0.7
4.00	4.00	148	26.3	27.0
5.00	5.00	10	1.8	1.8
6.00	6.00	19	3.4	3.5
7.00	7.00	156	27.8	28.4
8.00	8.00	17	3.0	3.1
9.00	9.00	33	5.9	6.0
10.00	10.00	159	28.3	29.0
-	-	13	2.3	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 549 enheter av i alt 562

v3 Kjønn

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
jente	1.00	271	48.2	48.7
gutt	2.00	285	50.7	51.3
-	-	6	1.1	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 556 enheter av i alt 562

v4 Går i SFO

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Nei	0.00	504	89.7	90.6
Ja	1.00	52	9.3	9.4
-	-	6	1.1	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 556 enheter av i alt 562

v5 Skoletype

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Offentlig	1.00	539	95.9	96.1
Privat	2.00	19	3.4	3.4
Annet	4.00	3	0.5	0.5
-	-	1	0.2	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 561 enheter av i alt 562

v6 Elevtall

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
<100	1.00	47	8.4	8.5
100-300	2.00	221	39.3	39.8
300>	3.00	287	51.1	51.7
-	-	7	1.2	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 555 enheter av i alt 562

v7 Skolebytte

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Ikke	1.00	380	67.6	68.1
1 gang	2.00	137	24.4	24.6
2 ganger +	3.00	41	7.3	7.3
-	-	4	0.7	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 558 enheter av i alt 562

v8 Trygg for skoleveien

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Nei, urolig	0.00	27	4.8	4.8
Ja, oftest	1.00	535	95.2	95.2
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 562 enheter av i alt 562

v9 Skoleskyss

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Nei	0.00	365	64.9	65.6
Ja, buss	1.00	136	24.2	24.5
Ja, buss og båt	3.00	2	0.4	0.4
Foreldreskyss	5.00	53	9.4	9.5
-	-	6	1.1	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 556 enheter av i alt 562

v10 Gruer for skoleveien

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Nei	0.00	172	30.6	74.5
Sjelden	2.00	34	6.0	14.7
Ja	3.00	20	3.6	8.7
Ofte	4.00	5	0.9	2.1
-	-	331	58.9	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 231 enheter av i alt 562

v11 Faglig egenvurdering

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Under	1.00	37	6.6	6.6
Middels	2.00	292	52.0	52.3
Over	3.00	229	40.7	41.0
-	-	4	0.7	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 558 enheter av i alt 562

v12 Trivsel

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Mistrives	1.00	8	1.4	1.4
Mistrives noe	2.00	28	5.0	5.0
Trives bra	3.00	207	36.8	37.0
Svært bra	4.00	317	56.4	56.6
-	-	2	0.4	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 560 enheter av i alt 562

v13 Mistrives-lærerne

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Nei	0.00	498	88.6	88.9
Ja	1.00	62	11.0	11.1
-	-	2	0.4	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 560 enheter av i alt 562

v14 Mistrives-skolekam.

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Nei	0.00	499	88.8	89.3
Ja	1.00	60	10.7	10.7
-	-	3	0.5	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 559 enheter av i alt 562

v15 Mistrives-skoleskyssen

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Nei	0.00	556	98.9	99.5
Ja	1.00	3	0.5	0.5
-	-	3	0.5	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 559 enheter av i alt 562

v16 Mistrives-kjeder seg

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Nei	0.00	504	89.7	90.2
Ja	1.00	55	9.8	9.8
-	-	3	0.5	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 559 enheter av i alt 562

v17 Mistrives-mangler utfordringer

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Nei	0.00	523	93.1	93.6
Ja	1.00	36	6.4	6.4
-	-	3	0.5	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 559 enheter av i alt 562

v18 Mistrives-fagvansker

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Nei	0.00	509	90.6	91.1
Ja	1.00	50	8.9	8.9
-	-	3	0.5	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 559 enheter av i alt 562

v19 Mistrives-spesialunderv.

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Nei	0.00	545	97.0	97.5
Ja	1.00	14	2.5	2.5
-	-	3	0.5	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 559 enheter av i alt 562

v20 Mistrives-annet

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Nei	0.00	532	94.7	95.2
Ja	1.00	27	4.8	4.8
-	-	3	0.5	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 559 enheter av i alt 562

v21 Vet ikke årsak

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Nei	0.00	549	97.7	98.4
Ja	1.00	9	1.6	1.6
-	-	4	0.7	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 558 enheter av i alt 562

v22 Bekymring-skoleprestasjoner

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Nei	0.00	409	72.8	77.6
Ja	1.00	118	21.0	22.4
-	-	35	6.2	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 527 enheter av i alt 562

v23 Bekymring-forhold til læreren

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Nei	0.00	459	81.7	89.3
Ja	1.00	55	9.8	10.7
-	-	48	8.5	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 514 enheter av i alt 562

v24 Bekymring-atferd

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Nei	0.00	475	84.5	92.6
Ja	1.00	38	6.8	7.4
-	-	49	8.7	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 513 enheter av i alt 562

v25 Bekymring-mobbing

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Nei	0.00	433	77.0	83.3
Ja	1.00	87	15.5	16.7
-	-	42	7.5	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 520 enheter av i alt 562

v26 Generell tilfredshet med skolen

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Misfornøyd	1.00	27	4.8	4.9
Passe	2.00	210	37.4	37.8
Fornøyd	3.00	318	56.6	57.3
-	-	7	1.2	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 555 enheter av i alt 562

v27 Skoletiden

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Mindre	1.00	20	3.6	3.8
Passe	2.00	419	74.6	79.5
Mer	3.00	88	15.7	16.7
-	-	35	6.2	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 527 enheter av i alt 562

v28 Karakterer på 1-2.klassetr

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Nei	0.00	403	71.7	97.3
Ja	1.00	11	2.0	2.7
-	-	148	26.3	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 414 enheter av i alt 562

v29 Karakterer på 3-4.klassetr

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Nei	0.00	372	66.2	90.1
Ja	1.00	41	7.3	9.9
-	-	149	26.5	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 413 enheter av i alt 562

v30 Karakterer på 5-7.klassetr

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Nei	0.00	226	40.2	47.8
Ja	1.00	247	44.0	52.2
-	-	89	15.8	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 473 enheter av i alt 562

v31 Karakterer på 8-9.klassetr

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Nei	0.00	31	5.5	6.2
Ja	1.00	467	83.1	93.8
-	-	64	11.4	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 498 enheter av i alt 562

v32 Karakterer på 10.klassetr

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Nei	0.00	18	3.2	3.7
Ja	1.00	463	82.4	96.3
-	-	81	14.4	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 481 enheter av i alt 562

v33 Enige med lærerne

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Uenige	1.00	13	2.3	2.3
Både-og	2.00	170	30.2	30.4
Enige	3.00	377	67.1	67.3
-	-	2	0.4	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 560 enheter av i alt 562

v34 Foreldrenes rolle-ressurs

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Uenig	0.00	78	13.9	14.6
Enig	1.00	458	81.5	85.4
-	-	26	4.6	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 536 enheter av i alt 562

v35 Foreldrenes rolle-passiv tjenestemottaker

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Uenig	0.00	414	73.7	81.7
Enig	1.00	93	16.5	18.3
-	-	55	9.8	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 507 enheter av i alt 562

v36 Foreldrenes rolle-skolen et samf.mandat

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Uenig	0.00	414	73.7	83.3
Enig	1.00	83	14.8	16.7
-	-	65	11.6	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 497 enheter av i alt 562

v37 Foreldrenes rolle-et problem

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Uenig	0.00	436	77.6	87.7
Enig	1.00	61	10.9	12.3
-	-	65	11.6	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 497 enheter av i alt 562

v38 Foreldrenes rolle-likegyldige

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Uenig	0.00	450	80.1	90.2
Enig	1.00	49	8.7	9.8
-	-	63	11.2	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 499 enheter av i alt 562

v39 Opplevd konflikt- Nei, uproblematisk

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Ukryss	0.00	196	34.9	35.2
Kryss	1.00	361	64.2	64.8
-	-	5	0.9	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 557 enheter av i alt 562

v40 Opplevd konflikt- Ja, lærernes holdning

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Ukryss	0.00	479	85.2	86.3
Kryss	1.00	76	13.5	13.7
-	-	7	1.2	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 555 enheter av i alt 562

v41 Opplevd konflikt- Ja, undervisningens innhold

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Ukryss	0.00	494	87.9	89.0
Kryss	1.00	61	10.9	11.0
-	-	7	1.2	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 555 enheter av i alt 562

v42 Opplevd konflikt- Ja, andre foreldres holdning

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Ukryss	0.00	497	88.4	89.7
Kryss	1.00	57	10.1	10.3
-	-	8	1.4	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 554 enheter av i alt 562

v43 Opplevd konflikt- Ja, skoleskyssen

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Ukryss	0.00	532	94.7	96.0
Kryss	1.00	22	3.9	4.0
-	-	8	1.4	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 554 enheter av i alt 562

v44 Opplevd konflikt- Ja, skoledagens lengde

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Ukryss	0.00	535	95.2	96.6
Kryss	1.00	19	3.4	3.4
-	-	8	1.4	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 554 enheter av i alt 562

v45 Opplevd konflikt- Ja, mobbing

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Ukryss	0.00	453	80.6	81.8
Kryss	1.00	101	18.0	18.2
-	-	8	1.4	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 554 enheter av i alt 562

v46 Opplevd konflikt- Ja, annet

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Ukryss	0.00	513	91.3	92.8
Kryss	1.00	40	7.1	7.2
-	-	9	1.6	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 553 enheter av i alt 562

v47 Antall foreldremøter

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
0.00	0.00	10	1.8	1.8
1.00	1.00	89	15.8	16.2
2.00	2.00	367	65.3	66.7
3.00	3.00	50	8.9	9.1
4.00	4.00	26	4.6	4.7
5.00	5.00	3	0.5	0.5
6.00	6.00	2	0.4	0.4
7.00	7.00	1	0.2	0.2
10.00	10.00	1	0.2	0.2
20.00	20.00	1	0.2	0.2
-	-	12	2.1	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 550 enheter av i alt 562

48 Utbytte av foreldremøter

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Dårlig	1.00	36	6.4	6.5
Både-og	2.00	295	52.5	53.2
Godt	3.00	223	39.7	40.3
-	-	8	1.4	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 554 enheter av i alt 562

v49 Antall konferansetimer

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
0.00	0.00	2	0.4	0.4
1.00	1.00	60	10.7	10.9
2.00	2.00	453	80.6	82.2
3.00	3.00	20	3.6	3.6
4.00	4.00	11	2.0	2.0
5.00	5.00	1	0.2	0.2
6.00	6.00	1	0.2	0.2
7.00	7.00	1	0.2	0.2
10.00	10.00	1	0.2	0.2
12.00	12.00	1	0.2	0.2
-	-	11	2.0	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 551 enheter av i alt 562

50 Utbytte av konferansetimer

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Dårlig	1.00	11	2.0	2.0
Både-og	2.00	124	22.1	22.2
Godt	3.00	424	75.4	75.8
-	-	3	0.5	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 559 enheter av i alt 562

v51 Får informasjon

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Nei	0.00	51	9.1	9.4
Ja	1.00	493	87.7	90.6
-	-	18	3.2	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 544 enheter av i alt 562

v52 Får drøftet saker

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Nei	0.00	38	6.8	7.0
Ja	1.00	505	89.9	93.0
-	-	19	3.4	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 543 enheter av i alt 562

v53 Tør ta opp forhold

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Nei	0.00	32	5.7	5.9
Ja	1.00	510	90.7	94.1
-	-	20	3.6	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 542 enheter av i alt 562

v54 Får tilfredstillende informasjon

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Nei	0.00	53	9.4	9.6
Ja	1.00	498	88.6	90.4
-	-	11	2.0	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 551 enheter av i alt 562

v55 Blir orientert

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Nei	0.00	77	13.7	14.3
Ja	1.00	462	82.2	85.7
-	-	23	4.1	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 539 enheter av i alt 562

v56 Blir foreldres synspunkt vektlagt?

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Nei	0.00	41	7.3	7.4
Vet ikke	1.00	125	22.2	22.7
Ja	2.00	385	68.5	69.9
-	-	11	2.0	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 551 enheter av i alt 562

v57 Har klaget

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Nei	0.00	296	52.7	53.0
Ja	1.00	262	46.6	46.9
2.00	2.00	1	0.2	0.2
-	-	3	0.5	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 559 enheter av i alt 562

v58 Reaksjon på klage

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Avvisende	1.00	17	3.0	6.5
Bagatellisering	2.00	64	11.4	24.6
Sendt overordnet	3.00	12	2.1	4.6
Prøvde å rette	4.00	134	23.8	51.5
Annet	5.00	33	5.9	12.7
-	-	302	53.7	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 260 enheter av i alt 562

v59 Foreldre bør ha egne møter uten lærere til stede

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Uenig	0.00	345	61.4	63.1
Enig	1.00	202	35.9	36.9
-	-	15	2.7	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 547 enheter av i alt 562

v60 Tør ikke klage

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Uenig	0.00	401	71.4	73.0
Enig	1.00	148	26.3	27.0
-	-	13	2.3	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 549 enheter av i alt 562

v61 Ikke blande seg i hva skolen driver med

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Uenig	0.00	390	69.4	71.7
Enig	1.00	154	27.4	28.3
-	-	18	3.2	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 544 enheter av i alt 562

v62 God greie på hva som foregår

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Uenig	0.00	100	17.8	18.3
Enig	1.00	447	79.5	81.7
-	-	15	2.7	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 547 enheter av i alt 562

v63 Tror lærerne er imot foreldreengasjement

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Uenig	0.00	484	86.1	88.5
Enig	1.00	63	11.2	11.5
-	-	15	2.7	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 547 enheter av i alt 562

v64 Pengene bør følge den enkelte elev

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Uenig	0.00	356	63.3	69.5
Enig	1.00	156	27.8	30.5
-	-	50	8.9	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 512 enheter av i alt 562

v65 Har god kjennskap til læreplanen

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Nei	1.00	141	25.1	25.5
Ja	2.00	411	73.1	74.5
-	-	10	1.8	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 552 enheter av i alt 562

v66 Kjennskap til rettigheter og plikter

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Nei	1.00	100	17.8	18.1
Ja	2.00	452	80.4	81.9
-	-	10	1.8	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 552 enheter av i alt 562

v67 Usikker på skolens forventninger

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Nei	1.00	364	64.8	65.5
Ja	2.00	192	34.2	34.5
-	-	6	1.1	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 556 enheter av i alt 562

v68 Hjelper ofte barnet med skolearbeidet

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Nei	1.00	40	7.1	7.2
Ja	2.00	516	91.8	92.8
-	-	6	1.1	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 556 enheter av i alt 562

v69 Snakker ofte med barnet om skolen

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Nei	1.00	12	2.1	2.2
Ja	2.00	546	97.2	97.8
-	-	4	0.7	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 558 enheter av i alt 562

v70 Godt fornøyd med barnets læring i skolefagene

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Nei	1.00	96	17.1	17.6
Ja	2.00	451	80.2	82.4
-	-	15	2.7	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 547 enheter av i alt 562

v71 Godt fornøyd med barnets sosiale utvikling

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Nei	1.00	48	8.5	8.6
Ja	2.00	507	90.2	91.4
-	-	7	1.2	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 555 enheter av i alt 562

v72 Vi har et godt forhold til lærerne på skolen

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Nei	1.00	40	7.1	7.3
Ja	2.00	510	90.7	92.7
-	-	12	2.1	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 550 enheter av i alt 562

v73 Hvem har kontakten med skolen?

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Mor	1.00	378	67.3	67.6
Far	2.00	21	3.7	3.8
Andre	3.00	1	0.2	0.2
Begge	4.00	159	28.3	28.4
-	-	3	0.5	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 559 enheter av i alt 562

v74 Har vurdert å bytte skole

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Nei	0.00	413	73.5	74.8
Usikker	1.00	90	16.0	16.3
Ja	2.00	49	8.7	8.9
-	-	10	1.8	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 552 enheter av i alt 562

v75 Vektlegger høyere faglig standard

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
ikke	0.00	397	70.6	71.3
Ja	1.00	160	28.5	28.7
-	-	5	0.9	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 557 enheter av i alt 562

v76 Annen pedagogikk

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
ikke	0.00	459	81.7	82.6
Ja	1.00	97	17.3	17.4
-	-	6	1.1	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 556 enheter av i alt 562

v77 Bedre orden og disiplin

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
ikke	0.00	447	79.5	80.3
Ja	1.00	110	19.6	19.7
-	-	5	0.9	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 557 enheter av i alt 562

v78 Bedre lærere

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
ikke	0.00	457	81.3	82.0
Ja	1.00	100	17.8	18.0
-	-	5	0.9	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 557 enheter av i alt 562

v79 Bedre skolebygninger

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
ikke	0.00	438	77.9	78.6
Ja	1.00	119	21.2	21.4
-	-	5	0.9	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 557 enheter av i alt 562

v80 Verdigrunnlag og livssyn

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
ikke	0.00	523	93.1	93.9
Ja	1.00	34	6.0	6.1
-	-	5	0.9	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 557 enheter av i alt 562

v81 Tilbud om fritidsaktiviteter

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
ikke	0.00	511	90.9	91.7
Ja	1.00	46	8.2	8.3
-	-	5	0.9	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 557 enheter av i alt 562

v82 Unngå mobbing

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
ikke	0.00	505	89.9	90.7
Ja	1.00	52	9.3	9.3
-	-	5	0.9	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 557 enheter av i alt 562

v83 Mer omsorg for elevene

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
ikke	0.00	480	85.4	86.2
Ja	1.00	77	13.7	13.8
-	-	5	0.9	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 557 enheter av i alt 562

v84 Kamarater går på skolen

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
ikke	0.00	481	85.6	86.4
Ja	1.00	76	13.5	13.6
-	-	5	0.9	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 557 enheter av i alt 562

v85 Mer moderne skole

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
ikke	0.00	418	74.4	75.0
Ja	1.00	139	24.7	25.0
-	-	5	0.9	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 557 enheter av i alt 562

v86 Annet

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
ikke	0.00	524	93.2	94.1
Ja	1.00	33	5.9	5.9
-	-	5	0.9	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 557 enheter av i alt 562

v87 Velge friskoler som alternativ?

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Nei	0.00	116	20.6	20.8
Vet ikke	1.00	175	31.1	31.4
Ja	2.00	266	47.3	47.8
-	-	5	0.9	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 557 enheter av i alt 562

v88 Statsstøtte til friskoler

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Ingen	1.00	120	21.4	22.7
Noe	2.00	57	10.1	10.8
Som idag	3.00	178	31.7	33.7
Likt	4.00	173	30.8	32.8
-	-	34	6.0	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 528 enheter av i alt 562

v89 Innholdet ifriskoler?

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Likt	1.00	172	30.6	32.2
Avvik	2.00	163	29.0	30.5
Basisferd	3.00	175	31.1	32.8
Egen plan	4.00	17	3.0	3.2
Annet	5.00	7	1.2	1.3
-	-	28	5.0	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 534 enheter av i alt 562

v90 Friskoler er nødvendig

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
H-uenig	0.00	110	19.6	20.3
L-uenig	1.00	91	16.2	16.8
L-enig	2.00	183	32.6	33.8
H-enig	3.00	157	27.9	29.0
-	-	21	3.7	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 541 enheter av i alt 562

v91 Friskoler en trussel

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
H-uenig	0.00	248	44.1	45.7
L-uenig	1.00	135	24.0	24.9
L-enig	2.00	110	19.6	20.3
H-enig	3.00	50	8.9	9.2
-	-	19	3.4	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 543 enheter av i alt 562

v92 Friskoler øker kvaliteten

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
H-uenig	0.00	91	16.2	16.9
L-uenig	1.00	125	22.2	23.2
L-enig	2.00	211	37.5	39.1
H-enig	3.00	112	19.9	20.8
-	-	23	4.1	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 539 enheter av i alt 562

v93 Friskoler gir ulikhet

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
H-uenig	0.00	88	15.7	16.3
L-uenig	1.00	132	23.5	24.4
L-enig	2.00	208	37.0	38.4
H-enig	3.00	113	20.1	20.9
-	-	21	3.7	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 541 enheter av i alt 562

v94 Friskoler øker mangfoldet

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
H-uenig	0.00	76	13.5	14.2
L-uenig	1.00	98	17.4	18.3
L-enig	2.00	243	43.2	45.3
H-enig	3.00	119	21.2	22.2
-	-	26	4.6	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 536 enheter av i alt 562

v95 Religiøs fundamentalisme

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
H-uenig	0.00	110	19.6	20.6
L-uenig	1.00	122	21.7	22.9
L-enig	2.00	190	33.8	35.6
H-enig	3.00	111	19.8	20.8
-	-	29	5.2	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 533 enheter av i alt 562

v96 Friskoler er tjenesteyting

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
H-uenig	0.00	115	20.5	22.6
L-uenig	1.00	128	22.8	25.1
L-enig	2.00	159	28.3	31.2
H-enig	3.00	107	19.0	21.0
-	-	53	9.4	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 509 enheter av i alt 562

v97 Grendelag

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Nei	0.00	255	45.4	51.6
Vet ikke	1.00	139	24.7	28.1
Ja	2.00	100	17.8	20.2
-	-	68	12.1	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 494 enheter av i alt 562

v98 Foreldregrupper

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Nei	0.00	204	36.3	41.1
Vet ikke	1.00	133	23.7	26.8
Ja	2.00	159	28.3	32.1
-	-	66	11.7	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 496 enheter av i alt 562

v99 Menigheter

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Nei	0.00	252	44.8	50.7
Vet ikke	1.00	109	19.4	21.9
Ja	2.00	136	24.2	27.4
-	-	65	11.6	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 497 enheter av i alt 562

v100 Ped. bevegelser

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Nei	0.00	42	7.5	7.9
Vet ikke	1.00	83	14.8	15.5
Ja	2.00	410	73.0	76.6
-	-	27	4.8	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 535 enheter av i alt 562

v101 Politiske partier

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Nei	0.00	393	69.9	81.5
Vet ikke	1.00	79	14.1	16.4
Ja	2.00	10	1.8	2.1
-	-	80	14.2	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 482 enheter av i alt 562

v102 Fagorganisasjoner

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Nei	0.00	335	59.6	69.2
Vet ikke	1.00	106	18.9	21.9
Ja	2.00	43	7.7	8.9
-	-	78	13.9	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 484 enheter av i alt 562

v103 Frivillige org.

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Nei	0.00	202	35.9	41.3
Vet ikke	1.00	156	27.8	31.9
Ja	2.00	131	23.3	26.8
-	-	73	13.0	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 489 enheter av i alt 562

v104 Egen hjemmeundervisning ?

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Nei	0.00	462	82.2	83.2
Vet ikke	1.00	36	6.4	6.5
Ja	2.00	57	10.1	10.3
-	-	7	1.2	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 555 enheter av i alt 562

v105 Pedagogiske grunner

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
ikke	0.00	527	93.8	94.6
Kryss	1.00	30	5.3	5.4
-	-	5	0.9	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 557 enheter av i alt 562

v106 Livssynsgrunner

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
ikke	0.00	553	98.4	99.3
Kryss	1.00	4	0.7	0.7
-	-	5	0.9	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 557 enheter av i alt 562

v107 Tid med barnet selv

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
ikke	0.00	531	94.5	95.3
Kryss	1.00	26	4.6	4.7
-	-	5	0.9	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 557 enheter av i alt 562

v108 Vanskelig skolesituasjon

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
ikke	0.00	524	93.2	94.1
Kryss	1.00	33	5.9	5.9
-	-	5	0.9	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 557 enheter av i alt 562

v109 Andre grunner

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
ikke	0.00	530	94.3	95.2
Kryss	1.00	27	4.8	4.8
-	-	5	0.9	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 557 enheter av i alt 562

v110 Dårligere undervisning

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
ikke	0.00	193	34.3	34.6
Kryss	1.00	364	64.8	65.4
-	-	5	0.9	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 557 enheter av i alt 562

v111 Skolefelleskapet glipper

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
ikke	0.00	120	21.4	21.5
Kryss	1.00	437	77.8	78.5
-	-	5	0.9	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 557 enheter av i alt 562

v112 For tidkrevende

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
ikke	0.00	363	64.6	65.3
Kryss	1.00	193	34.3	34.7
-	-	6	1.1	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 556 enheter av i alt 562

v113 Økonomiske grunner

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
ikke	0.00	395	70.3	70.9
Kryss	1.00	162	28.8	29.1
-	-	5	0.9	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 557 enheter av i alt 562

v114 Blir sosialt isolert

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
ikke	0.00	195	34.7	35.0
Kryss	1.00	362	64.4	65.0
-	-	5	0.9	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 557 enheter av i alt 562

v115 Andre grunner

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
ikke	0.00	543	96.6	97.5
Kryss	1.00	14	2.5	2.5
-	-	5	0.9	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 557 enheter av i alt 562

v116 Innholdet i hjemmeundervisning

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Likt	1.00	225	40.0	41.1
Avvik	2.00	215	38.3	39.3
Basisfag	3.00	100	17.8	18.3
Stå fritt	4.00	1	0.2	0.2
Annet	5.00	6	1.1	1.1
-	-	15	2.7	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 547 enheter av i alt 562

v117 Tilskudd til hjemmeundervisning?

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Intet	1.00	187	33.3	34.2
Noe	2.00	265	47.2	48.4
Fullt	3.00	95	16.9	17.4
-	-	15	2.7	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 547 enheter av i alt 562

v118 Hjemmeundervisning - en menneskerett

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
H-uenig	0.00	177	31.5	32.9
L-uenig	1.00	134	23.8	24.9
L-enig	2.00	144	25.6	26.8
H-enig	3.00	83	14.8	15.4
-	-	24	4.3	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 538 enheter av i alt 562

v119 Hju. vil true samfunnsfellesskapet

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
H-uenig	0.00	108	19.2	20.1
L-uenig	1.00	155	27.6	28.9
L-enig	2.00	181	32.2	33.8
H-enig	3.00	92	16.4	17.2
-	-	26	4.6	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 536 enheter av i alt 562

v120 Hju. vil øke kvaliteten

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
H-uenig	0.00	248	44.1	46.3
L-uenig	1.00	196	34.9	36.6
L-enig	2.00	72	12.8	13.4
H-enig	3.00	20	3.6	3.7
-	-	26	4.6	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 536 enheter av i alt 562

v121 Hju. vil øke ulikhetene

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
H-uenig	0.00	75	13.3	14.0
L-uenig	1.00	123	21.9	23.0
L-enig	2.00	208	37.0	39.0
H-enig	3.00	128	22.8	24.0
-	-	28	5.0	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 534 enheter av i alt 562

v122 Hju. vil styrke mangfoldet

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
H-uenig	0.00	173	30.8	32.8
L-uenig	1.00	191	34.0	36.2
L-enig	2.00	130	23.1	24.6
H-enig	3.00	34	6.0	6.4
-	-	34	6.0	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 528 enheter av i alt 562

v123 Hju. vil gi økt relg. fundamentalisme

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
H-uenig	0.00	103	18.3	19.9
L-uenig	1.00	109	19.4	21.0
L-enig	2.00	182	32.4	35.1
H-enig	3.00	124	22.1	23.9
-	-	44	7.8	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 518 enheter av i alt 562

v124 Kombinasjon av skole/hjemmeundervisning

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
H-uenig	0.00	132	23.5	24.8
L-uenig	1.00	86	15.3	16.2
L-enig	2.00	217	38.6	40.8
H-enig	3.00	97	17.3	18.2
-	-	30	5.3	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 532 enheter av i alt 562

v125 Statsborgerskap

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Norsk	1.00	533	94.8	95.7
Annet	2.00	24	4.3	4.3
-	-	5	0.9	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 557 enheter av i alt 562

v127 Mors yrke

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Hjemmearb.	1.00	31	5.5	5.7
Deltid	2.00	222	39.5	40.5
Heltid	3.00	266	47.3	48.5
Annet	4.00	29	5.2	5.3
-	-	14	2.5	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 548 enheter av i alt 562

v128 Mor off. ansatt ?

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Nei	0.00	257	45.7	48.7
Ja	1.00	271	48.2	51.3
-	-	34	6.0	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 528 enheter av i alt 562

v129 Fars yrke

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Hjemmearb.	1.00	8	1.4	1.6
Deltid	2.00	18	3.2	3.5
Heltid	3.00	474	84.3	91.9
Annet	4.00	16	2.8	3.1
-	-	46	8.2	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 516 enheter av i alt 562

v130 Far off. ansatt ?

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Nei	0.00	370	65.8	73.3
Ja	1.00	135	24.0	26.7
-	-	57	10.1	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 505 enheter av i alt 562

v131 Barnet bor sammen med - mor

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Kryss	0.00	4	0.7	0.7
Ikke	1.00	552	98.2	99.3
-	-	6	1.1	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 556 enheter av i alt 562

v132 Barnet bor sammen med - far

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Kryss	0.00	107	19.0	19.2
Ikke	1.00	449	79.9	80.8
-	-	6	1.1	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 556 enheter av i alt 562

v133 Barnet bor sammen med - andre

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Kryss	0.00	545	97.0	98.2
Ikke	1.00	10	1.8	1.8
-	-	7	1.2	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 555 enheter av i alt 562

v134 Hvem har besvart spørreskjemaet

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Mor	1.00	498	88.6	89.2
Far	2.00	11	2.0	2.0
Begge	3.00	49	8.7	8.8
-	-	4	0.7	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 558 enheter av i alt 562

v135 Bosted

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
By	1.00	184	32.7	33.4
Tettsted	2.00	179	31.9	32.5
Bygd	3.00	188	33.5	34.1
-	-	11	2.0	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 551 enheter av i alt 562

v136 Mors utdanning

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Bare grsk.	1.00	28	5.0	5.1
Noe videregående	2.00	31	5.5	5.6
Vidergående	3.00	165	29.4	30.0
Høyere (<3 år)	4.00	137	24.4	24.9
Høyere (>3 år)	5.00	189	33.6	34.4
-	-	12	2.1	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 550 enheter av i alt 562

v137 Organisasjonsmedlem - idrettslag

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Ikke	0.00	335	59.6	60.8
Kryss	1.00	216	38.4	39.2
-	-	11	2.0	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 551 enheter av i alt 562

v138 Organisasjonsmedlem - religiøs

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Ikke	0.00	498	88.6	90.4
Kryss	1.00	53	9.4	9.6
-	-	11	2.0	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 551 enheter av i alt 562

v139 Organisasjonsmedlem - frivillig

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Ikke	0.00	399	71.0	72.4
Kryss	1.00	152	27.0	27.6
-	-	11	2.0	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 551 enheter av i alt 562

v140 Organisasjonsmedlem - politisk

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Ikke	0.00	520	92.5	94.4
Kryss	1.00	31	5.5	5.6
-	-	11	2.0	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 551 enheter av i alt 562

v141 Organisasjonsmedlem - andre

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Ikke	0.00	455	81.0	82.6
Kryss	1.00	96	17.1	17.4
-	-	11	2.0	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 551 enheter av i alt 562

v143 Kan tenke seg hjemmeundervisning

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Nei/Tvil	0.00	461	82.0	83.2
Ja	1.00	93	16.5	16.8
-	-	8	1.4	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 554 enheter av i alt 562

v144 Klasse-trinn

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
4.k1	1	155	27.6	28.2
7.k1	2	185	32.9	33.7
10.k1	3	209	37.2	38.1
-	-	13	2.3	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 549 enheter av i alt 562

v145 Foreldremøter (antall)

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
1-0	1	99	17.6	18.0
2 møter	2	367	65.3	66.7
3+	3	84	14.9	15.3
-	-	12	2.1	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 550 enheter av i alt 562

v146 Konferansetimer (antall)

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
1t	1	62	11.0	11.3
2t	2	453	80.6	82.2
3t+	3	36	6.4	6.5
-	-	11	2.0	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 551 enheter av i alt 562

v147 Bor sammen med biologiske foreldre?

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
Begge	1	447	79.5	80.7
Mor	2	105	18.7	19.0
Far	3	2	0.4	0.4
-	-	8	1.4	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 554 enheter av i alt 562

v148 Husholdsinntekt

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
under 500'	1	117	20.8	23.8
500'-600'	2	132	23.5	26.8
600'-800'	3	140	24.9	28.5
over 800'	4	103	18.3	20.9
-	-	70	12.5	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 492 enheter av i alt 562

v149 skoletrinn

Kategorinavn	Kode	Antall	%Alle	%Gyldige
barnetr	1	340	60.5	61.9
ungdomstr	2	209	37.2	38.1
-	-	13	2.3	-
Sum		562	100.0	100.0

Inkludert 549 enheter av i alt 562